

UJPEST

SZERKESZTIK:
NEGYEDI-SZABÓ BÉLA és MIKLÓS MÓRIC.
 SZERKESZTŐSÉG: DEÁK-UTCA 36. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 6 K. Negyedévre 1.50 K.
 Félévre 3 „ Egyes szám ára 10 fill.
 Megjelenik vasárnaponként.

KIADÓHIVATAL:
TAVASZ-UTCA I. SZÁM.
 Telefon: 72-25.

Mi ujság Ujpesten?
Az „UJPEST“
 ma a következőket írja:

Közgyűlés.

Hatósági mészárszék.

Tolakodó klerikalizmus.

Az „E. H.“ már megint szemtelenkedik.

Közgyűlés után.

Városi hírek

HIREK.

MUNKA.

SZINHÁZ. MŰVÉSZET.

**A francia forradalom első
 köztársasági ujságja.**

Apácák (novella)

A rongyosak (vers)

Berlini karácsonyheti hangulatok.

Az én nászom (vers)

Az otthon.

HIRDETÉSEK.

Szeressetek és gyűlöljetek.

(M. M.) Karácsony van. A gondolatok elülnek és előveszítik az érzéseket. Elkergetem egy pillanatra az érzést és előhívom a gondolatot. Mert mindig rátközdítők az érzéseket, hogy ne gondolkozzatok.

Karácsony van. És millió zugból hangzik a szeretet hirdetése és millió szívből árad a szeretet lüktetése. Megszületett a Jézus, hallelujah. Szeressétek egymást.

Karácsony van. És elgondolkodom, hogy háromszázhatvannégyszáz nap van a mikor gyűlölködtök, marjátok egymást és egy napon akarjátok egymást szeretni. Pedig az életnek célja a boldogság, a boldogság pedig nem a gyűlölet, hanem a szeretet.

Én pedig azt a megérthetetlen, bizonytalan, határozatlan szeretetet nem szeretem, a miről ti beszéltök és a mit ti érezni gondoltok. A ti vizenyős szeretés-tek, igaz, éppen csak karácsonyra való. Egy nap alatt elmúlik. Olyan ünnepi cifraság nektek, a mit fölvesztek és letesztek.

Nem ez a szeretet az ami boldoggá tesz benneteket. Ne csak az érzéseitekkel szeressétek egymást egy napig. Hanem az értelmekkel is. Hogy megértsétek, hogy mindig együvé tartoztok, nemesak a szavakkal, hanem vágyakozásokkal, az akarásaitokkal. Szeretnetek kell egymást, hogy az összetartás vaskapacsaival egymásba fonódjatok, hogy tudjátok hogy együtt erős, megbonthatatlan egész vagytok. Együvé tartoztok mert csak együtt lehettek boldogok. Ne csak a szívetek

vonzzon együvé, a megértétek és tanítson arra, hogy csak együtt vagytok erősek.

Mi a szeretet? A világ törvénye. A nagy mindenség minden parányába bele van véve. A vonzás. A szeretet. Nem kell hát bibliát a kezetekbe venni, hogy szeressétek egymást. Ha felemelitek szemeteket, ha megnyitjátok a szíveteket, felétek árad Törvény, a mely minden-hová bele van írva. Ha nincs vonzódás, ha nincs szeretet, nincs világ, nincs semmi. Széthull minden.

De ez a szeretet nem az örök megállás, nem a holt szeretet, hanem a szeretet hullámainak váltakozása, a hullámozás, a fejlődés. Nincs megállás. A mikor a parányok, a melyeket a vonzás, a szeretet, az együvé tartozás összekapcsolt kicserélték egymással érzéseiket, a mikor egy egészbe fonódva élvezték a feladatot, amit a nagy mindenség végső akaratára, az Erő törvénye rájuk szabott, a fejlődés tovább viszi őket. Az egymásba kapcsolt, összetartozó részek szétválnak, széthullanak és új szeretet, új akarás vonzza őket, új egész, új élet, új vágyódás felé. A széthullás, taszítás törvénye a ti nyelveteken gyűlölet. A szétesés szükséges, hogy új szeretet legyen. A rothadás szükséges, hogy az új élet megtermékenyüljön. A szeretet után jön a gyűlölet, hogy új szeretet jöhessen helyébe.

Ha lefordítom ezt az én nyelvemet a mi modern nyelvünkre, akkor azt mondom, hogy minden társadalmi formát az összetartás, a mindenség vonzódásának törvénye hozta össze. És úgy volt jól, ahogy

Ludwig H. Endre Felhívja a n. é. közönség szíves figyelmét
 a 15-ik oldalon levő hirdetésére.
 uri- és női divatárú kereskedő
 UJPEST, ÁRPÁD-ÚT 21.

Megnyilt
 az

Eden színház

**Ujpest első
 színhaza.**

ÁRPAD-UT ÉS ISTVAN-UT SAROK.

Hetenkint két színelőadás. * A többi napokon szenzációs mozgóképek.
 Ujpest egyedüli és legkellemesebb szórakozó helye

Lapunk mai száma 16 oldal.

összehozta. De mert örök élet nincs, mert ha az a bizonyos társadalmi rend a maga történeti hivatását bevégezte, az emelkedés után jön az esés, az erősödés után a gyöngülés, a fejlődés után a hanyatlás, a szeretet után a gyűlölet. A széteső társadalmakban a gyűlölet az ur. Nézzétek a történelemben a társadalmak fejlődését, a társadalmak széttűlését, új társadalmakat a szeretet, a vonzás hozza össze, a régi társadalmakat a gyűlölet rombolja szét.

Miért? Mert egy társadalmi forma sohasem állhat örökké, mert egy rend sem állandó, jön az új forma, jön az új rend, a mely szétveri a régit és diadalmasan elfoglalja a helyét. Az új elemek a melyek új társadalmat, új társadalmi rendet akarnak egymással, egy erőbe akarnak egyesülni: ez a szeretet. És szét akarják rombolni a régit, mert az utjában van az ujnak. Az akarat, a mely a régit szétakarja rombolni, a rombolás a mely a régit szétzuzza, a gyűlölet.

Ti akik az új társadalmi rendet, az új boldogságot, a több ember boldogságát akarjátok szeressétek egymást. Nem azért mert mi modjuk, hanem azért ez az új élet fejlődésének törvénye. És gyűlöljétek azt ami utatokban van, ami miatt boldogok nem lehetek, ami az új életet gátolja.

Ha a régit nem gyűlölitek, nem romboljátok, az újat nem építhetitek. A kinek nincs ereje gyűlölni, annak nincs ereje szeretni. Gyűlöljétek, hogy szerethessetek. A szeretet a cél, de az út a gyűlöleten vezet keresztül.

A gyűlölet apostola vagyok? Nem, a szeretet. De nem hunyom be a szemem. Ti se hunyjátok be. Lássátok. És a gyűlöletek ne legyen vak érzés. Az értelmetekkel gyűlöljétek. Azért vagytok emberek, hogy ne állati vaksággal menjetek az uton. Ne haraggal gyűlöljétek, hanem ésszel és akarattal. A köműves nem haragszik a falra, a mit le akar rombolni, hanem lebontja. A régi, dűledező falak hideg lerombolása legyen a ti gyűlöletek, harag nélkül. Ésszel, okossággal.

Okosan gyűlöljétek, hogy erősen szerethessetek.

Karácsony van.

Közgyűlés.

— 1908 december 14 és 15. —

Két napon át tárgyalta a képviselőtestület az 1909 évre szóló költségvetési előirányzatot s a polgármesternek ehhez fűzött jelentését. Az általános vitának különös érdekességet kölcsönözött az a körülmény, hogy a demokrata párt, mely

sokáig a passzív resistencia álláspontján volt, egész tábor szónokot küldött fel a városházára. A vitát Dr. Kis Sándor nagyszabású beszéde vezette be; a függetlenségi oldalról senkinek se volt szava a városi költségvetéshez, aki pedig felszólalt, mint Réthy Ferenc. Martonfy Emil — egyenesen támadta a tanács gazdálkodását. A szociáldemokrata elvek radikális álláspontja Deutsch Jenő felszólalásában jutott kifejezésre.

Első nap. Az általános vita.

Ugró dr. polgármester megnyitja az ülést és felkéri a városi főügyészt, adjon véleményt Réthy Ferencnek Cserba Dezső virilis mandátumának törlése ügyében hozzántézett interpellációjára.

Dr. Boros Mór a joggyakorlattal bizonyítja, hogy Cserba dr. törlése jogszerű volt.

Réthy Ferenc a választ nem veszi tudomásul.

A közgyűlés tudomásul vette.

Dr. Jarmatzky főjegyző felolvassa a vármegye többrendbeli döntését a fellebbezések tárgyában. A vármegye Kiss Sándor és társainak fellebbezését a tisztújítás ügyében elutasította, Deutsch Jenő és társai által megfellebbezett köztisztviselési szabályrendeletet kiegészítés és a köztisztviselési járulék fedezetének kijelölése végett visszaküldötte a tanácsnak; a polgármesternek reprezentációs pótlékát a fellebbezések elutasításával helyben hagyta a vármegye. Következett a napirend.

Ugró dr. az 1909 évre szóló költségvetési előirányzatot általánosságban a részletes vita alapjául elfogadásra ajánlja.

Dr. Kis Sándor másfélórás, a költségvetési jelentés minden részletére kiterjedő beszédében a költségvetést ad hoc bizottság elé utasítandónak véli. Beszéde során kimutatta, hogy nem áll a jelentés azon tétele, hogy a várossá alakulás a polgárság megterhelhetése nélkül járt. A személyi kiadások a bevételek 50 százalékát emésztik föl. A deficit évről-évre növekszik. A közművelődés állapotát a túlszűfolt iskolák mutatják. Az országgyűlés törölte a jövő évi költségvetésből az ujbpesti gimnázium építési költségeit.

Ugró dr. Ez nem az én hibám. Én elget jártam a miniszteriumban.

Deutsch Jenő: Hát Hédervári Lehel?

Ugró dr. Az se országgyűlés.

Dr. Kis Sándor bírálja a közigazgatás, közlekedés, ipar és kereskedelem, közbiztonság és tűzrendészet terén felhozott eredményeket. Kimutatja, hogy a 34 százalékos pótdó játék a szavakkal, mert az adó alap az állami adó emelkedése folytán dupla községi adót nyújt. Nevetséges, hogy a polgármester egy év alatt 6 millió korona vagyon emelkedést mutat ki. Végül kifogásolja a bizottsági tárgyalás mellőzését. (Helyeslés.)

Réthy Ferenc kimutatja, hogy a tanács semmit se tett a népjólét érdekében. A költségvetés adassék vissza a tanácsnak átdolgozás végett.

Deutsch Jenő: A költségvetés megszavazása a városok önkormányzati gyakorlatában nem tekintetik bizalmi kérdésnek. Ha bizalmi kérdés volna, meg kellene tagadni a támogatást a városi tanács gazdasági és pénzügyi politikájától, mely a várost rövid egy év leforgása alatt több mint 2 millió új teher elé állította, olyan te-

her elé, melyet a lakosság el nem bír s melyek ellen a vármegyénél kellett fellebbezések útján védekeznünk. Behatóan kíván foglalkozni a polgármesteri jelentéssel, mely a múlt évi gazdálkodásáról beszámol, másrészt a jövő év programját megjelöli. Birálatában szociáldemokrata elvei alapján kívánja azon jogos követeléseket hangsúlyozni, melyeket a város lakossága által minden oldalról hozzájutott információkból merít. A tanács politikájában elvi alapon nyugvó rendszert nem talál. Ahelyett, hogy egy rendszeresen megszabott szociális program alapján gondoskodnának a lakosság jólétéről, ötlesterüen, nagy kölcsönök és mindenféle törvényellenes járulékokkal folytatják a közvetlen adózás körébe is a köztisztviselési járulék kivételével, de azért a közügyeket előkészítő bizottságokba dacára szóló sürgetésének nem veszik be az ő képviselőiket. Mindössze egy ízben hívták meg ankkétra a szociáldemokrata pártot és bár éppen a munkáskiküldöttek adták meg azon értekezlet súlyát, óhajait figyelembe nem vették. A polgármester megvádolja a demokrata pártokat és a sajtót, hogy a tisztviselők fizetésrendezése miatt támadják őt. Constatálja szóló, hogy nem azért támadták a polgármestert, mert a tisztviselők létminimiumát biztosította, hanem mert sinecúra állásokat szereztek.

Közbeiktatások: Melyik az?

Deutsch Jenő: A városgazda. Ellenben rámutat szóló arra, hogy nem a szocialista és demokrata oldalról veszélyeztetik a tisztviselők létérdekét, hanem arról az oldalról, mely a felfüggesztéseket meghonosította, úgy hogy rövid időn belül 5 tisztviselőt fűggesztettek fel semmiségek miatt állásuktól.

Polgármester a szólót rendreutasítja, mert beszédével a tisztviselők fegyelmét megbontja és az ő kizárólagos jogaiba avatkozik.

Deutsch Jenő: Áttér a jelentés közművelődési részére. Utal az ujbpesti társadalom széttagozottságára, melynek sajnos okai a felekezeti elzárkózottság s ebben látja a középosztály kulturális fejlődés képtelenségének alapját is. E tekintetben a város hatósága mely a kulturmozgalmak vezetésére hivatva volna, mit se tett. Ellenben örömmel utal arra, hogy az igazi kultúra a munkásképzőkből sugárzik ki, ahol a Szabad Iskola tart előadásokat. Kívánsa rá, hogy átengedné-e polgármester ily célokra a városháza dísztermét?

Ugró dr. Igen, sőt még én is tartanék ott felolvasást.

Deutsch Jenő: No ebből nem, kérünk. A közigazgatás ügyében nem tartja a város lakosságára szerencsének a fogyasztási adóra előirányzott 8000 korona többletet. Mert hiszen a fogyasztási adó növekedése egyenértékű az élelmiszerek drágulásával. Eddig is 30 százalékkal drágábbak az élelmiszerek Ujbpesten, — mint a fővárosban. A tanácsnak hatóságilag kellene a közlekedés olcsóságát szabályozni úgy, mint más vidéki városokban történik. — A közlekedési ügy mizériáiról beszél. A közúti villamos vasut, mely a közönség bőrét lehuzza a viteldijak drágaságával még egy tisztességes indóházat se bocsát rendelkezésünkre. A pályaház szűk és gyatra. A váltóállásokkal temérdek időt pazarolnak el. Felszólalásában különös súlyt helyez a jelentés ipari és kereskedelmi részére. Errő

Alapítottott:

1872.

Telefon:

95—21.

Nasser Testvérek, ékszeráruháza

Ujbpest, Árpád-ut 34. szám.

Modern ékszerek legnagyobb választékban olcsó és finom kivitelben.

a jelentés csak 3 sorban emlékszik meg. Látszik, hogy e téren semmi mondanivalójuk nincs, Szólv azonban többet tud mondani, mint a jelentés. Azt, hogy az újpesti iparosok feltűnően mellőztettek a közszállításoknál. A nyomtatványokat a város Budapesten, Gyomán, mindenfelé rendel, csak Újpesten nem. Maga a költségvetési előirányzat is Pesten készült. Mutassák ki, mennyiben részesült az újpesti ipar városi megrendelésekben. Felhozza a szobafestők ügyét is. Az újpesti kereskedelem pártolását illetőleg egy jellemző példát hoz fel. A polgármester megígérte a fűszerkereskedőknek, hogy a „Háztartás” című klerikális szövetkezetet mely az idevaló kereskedőknek kárt okoz — nem támogatja. Most pedig azt olvassa az „Alkotmány”-ban, hogy a polgármester megjelent azon a gyűlésen, mely a „Háztartás” támogatására tartott.

Ugró dr. Nem áll, hogy ő a „Háztartás”-ba belépett, vagy azt támogatná. Nem kérde szőlőtől, hova menjen s hova nem.

Deutsch Jenő: A magyar közmondás mellette bizonyít. Aki haragszik, annak nincs igaza.

Ugró dr. Szólót rendreutasítja és szemére hányja fiatal korát és virilis jogsultságát.

Deutsch Jenő: A törvény nem tesz különbséget fiatal és öreg képviselő közt, a virilis és más képviselő jogai közt. Átér a vízvezeték ügyére és felhozza, hogy a milliós kövezési költséggel elvonta a tanács a város anyagi erejét a vízvezeték elsőrendű feladatától. A lakásügyben kérde a polgármestert, mit kívánt azzal mondani, hogy „a munkásházak kérdése a vágóhid létesítésével kapcsolatos.” Csak nem akarja a munkásokat a vágóhidra telepíteni? A lakásbérleti szabályzat sürgős napirendre tűzését kívánja úgy, hogy annak megállapítása az újpesti munkásság részvételével történjék. A pótdadó 34 százalékos feltűntetését nem tartja reálisnak, mert már ez évben felemelte azt a képviselőtestület 3 százalékkal. Azon indítvánnyal végzi beszédét, hogy a tanács minden közügy napirendre tűzése előtt hallgassa meg a benne érdekelt munkásság képviselőit is.

László Endre a költségvetést pártolja.

Mártonffy Emil a költségvetést a gazdasági bizottsághoz kívánja utasítani.

Ugró dr. szavazásra boesátván a tanács javaslatát a közgyűlés többsége a költségvetést a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

Elnöklő polgármester a vitát másnapra halasztja.

Második nap. Részletes vita.

A közgyűlés a részletes vita során vizsgálat alá vette a költségvetést tételenként s Dr. Kis Sándor, Dr. Szabó Béla, Deutsch Jenő, László Endre és Csepreghy Pál felszólalásai után némi módosításokkal lefolytatták.

Az ülés végén Deutsch Jenő a „Háztartás” ügyében félreértett szavait igazítja helyre. Ezt a közgyűlés tudomásul veszi. Ezzel az ülés véget ért.

Hatósági mészárszék.

A böles városi hatóság koalíciós érdekekben kimagasló díszje, — a polgármester, folytonosan az ő áldásos szociálpolitikájukról regél. A mellét veri a képviselőtestületi üléseken megiratja a városi nyomtatványokon meghízot leibzurnáljában, hogy ilyen, meg olyan szociálpolitikus.

Ha az ember kezébe kerül valahogy a városi kirendeltség által szerkesztett koalíciós nyomtatvány, menten azt hiszi, hogy jókezekben van Újpestváros jobbra szegény munkásokból álló lakossága. Valójában pedig a ker. szociálista törekvések pártfogásán kívül mitsem tesz a lakosság érdekében ez a bérirók által égig magasztalt koalíciós kitűnőség. Újpesten immár türehtetlen a husdrágaság. A mészárosok folytonosan emelik a husárakat. Szabadon, háborítatlanul üzhetik a megnem engedhető manipulációkat. A város hatósága, élén a polgármesterrel, mit sem tesz a sportszerűleg üzött husár emelések ellen.

A polgármester idejét befoglalja a „Háztartás”, a papi pénzen és papszakácsnői támogatás által életképesse lett antiszemita érdekeket isátpoló szövetkezet. A városházán még senkinek se jutott eszébe, a hatósági mészárszék fölállítására. A vidéki városok egyre másra állítják föl a város kezelésében levő mészárszéküket s azáltal elérik azt, hogy a mészárosok kénytelenek olesóbban árusítani a husárakat, mint mielőtt a hatósági mészárszék fenállott volna. Mint értesülünk a főváros menti nagyobb községek is követik a vidéki városok példáját. Csak egyedül Újpesten nem tesznek semmit a türehtetlen husdrágaság meggátlása érdekében.

Legközelebb összefogjuk hasonlítani az újpesti husárakat, a fővárosi menti községekben levő hatósági mészárszékek áráival. Ugyan, ez a városi hatóság kötelessége. Azonban előbbre való a megfizetett magasztaltó cikkek iratása és az öndieseret kellemetlen illatától szagos költségvetési beköszöntő, előző vagy mi az ördög esudája! Ahol a polgármester, önmagáról azt írja, hogy ilyen, meg olyan nagyember!

Tolakodó klerikalizmus.

A „jó sajtó”-ról.

Károly Emmanuel váci püspök ur levele.

Károly Emanuel ur, aki gróf Csáky is, Vác egyházmegye püspöke, mint ilyen Újpesten is püspök. Mert Újpest a váci püspök alá tartozik. Már akik tartoznak. Én nem tartozom, te sem, ha modern, művelt, fölvilágosult ember vagy.

Az újpesti plébános fölöttes hatósága Emanuel Károly, magyarul: Károly Manó. Manó vigye különben ezt az egész, cudar kis klerikális ügyet!

Ez a püspök ur levelet irt egyházmegyéje valamennyi plébánosának. Körlevelét a posta az újpesti parokiára is elvitte. Az „Alkotmány” harangozók, sekrestyések, az újpesti koalíció és más papi eselédék hivatalos lapja szószertint közölte a

levél szövegét. Az van benne, hogy csak az a „jó sajtó” amit a papicselédék szerkesztenek, afféle szoknyás újságírók, akik minduntalan leköpi a szociáldemokráciát mert nekik ez üzlet, érdek, kereset és óh, uram boesá! — emberszeretet. Tehát ez a „jó sajtó”! Megis említi a körlevelé névszerint az Alkotmány, Néppárt és az Új Lapot. Ezekre rendelte el a gyűjtést a püspök, Manó Károly, ha gróf nem volna és Csáky, neve után azt hihetnénk, hogy vannak tapasztalatai az üzleti érzék iránt. Azonban ő Excellenciájában Manó, Károly, Csáky, gróf; így hát el a gyanus gondolattal. A pokolba vele, hová azok kerülnek, akik nem irnak alá a „jó sajtó” számára koronákat, forintokat, de krajcárokat is elfogadnak. Csak nyisd ki az erszényed, jámborlelkű atyámfia. Ha lö nincs, jó — a fillér is. Ez a böles megalkudás vezet Vácnak liberális püspökét. A teremburáját neki, megint dicérésre téved — a tollam!

A pöspök ur szigoruan meghagyta a plébánosoknak, hogy a körlevelét a templomban, a szószekeken és vasárnap olvasák föl. Újpesten már fölolvasták.

Azonkívül a plébánosoknak högybizottságot is kell alakítani a lapterjesztés céljából. Högybizottság, jaj de édes ötlet, tudja a püspök ur, hogy a női szónak, a a hölgy kérészavának még az ördög se tud ellent állni. Most látom csak, hogy mennyire Manó, — ez az Emmánuel! Jól számít a püspök ur. Talán jobban számít, mint imádkozik, a rossz sajtót pártfoguló megtévedt báránykák lelkiüdvéért.

Tehát Újpesten is lesz högybizottság. Nagyságok fognak előfizetést gyűjteni az Alkotmány; Új Lap és Néppárt részére. Hogy kik? — Tudja a kánya! Szeretnék nekik pár fillért adni, hogy megvegyék: „A papok tükrét”, vagy a „Pá-pák bünét”, amikben megvagyon írva, nem jó az asszony népnek a parokia közlébe menni! Ha fiatal... Hölgybizottság! — mond valamit a püspök ur!

Az „Ellenzéki Hirlap” már megint szemtelenkedik.

Az „Ellenzéki Hirlap” valami csirkefogója elbujik a kerítés mögé, hogy látni se lehessen és onnan kiabál a kerítés mögül Természetesen mi utánunk kiabálnak, az utcára kijönni nem mernek.

*

Hetk óta mindenféle idétlenségeket látnunk tőlük. Ugy látszik nem tudnak betelni vele tulontúl szemtelenkednek Az orrukra kell csapni.

*

Ki az a csirkefogó, aki folyton köpköd ottan? Ki lehet hát? Először van ott valami verkiis kölyök, kit az iskolából kiesaptak, mert már akkor is inkább csavargó volt, mintsem hogy tanuljon. A viselkedése, pedig még a régi. Hát aki inkább csavarog, mint tanul az legalább is számár. Hogy mer ez a kölyök mirőlunk így írni?

*

Aztán van ott valami vén gorilla, aki már mindenhonnan kikópott. Volt darabont is, mindenhol boldogította a világot és mindenhonnan kilökték. Az egyik hivatalában azért is megbüntették, mert

**Feldmann
József**

„DEMOKRATA-kávéháza.”

TELEFON:

43-39

Ujpest, Arpad-ut és Rózsa-utca sarok.

Naponta **KOLOMPÁR JANCSI** 12 tagu zenekarának hangversenye.

REGGELIG NYITVA. **PONTOS KISZOLGÁLÁS.**

TÜDŐBAJOSOK, gégebeteg, asthmások

forduljanak a svájci Thermal-gyógyvíz Magyarország-Ausztria vezérképviselőjéhez: **Lerner Manó, Ujpest, Váci-ut 12. szám.** Telefon: 84-02. Prospektust ingyen. **Budapesti raktár: Édeskuty L., Erzsébet-tér 8.**

presszionált, mert zsarolta alantasait. Az irodalomból is kilökték, mert közismert plagizátor. A plagizátor pedig tolvaj. A tolvaj pedig gazember. De a plagizátor olyan gazember, aki számár is, mert ő maga nem tud írni, hát mások írásait lopja. Hát ez akar itt nekünk erkölcsbíró szerepet játszani?

A kinek vaj van a fején, az ne menjen a napra. Mit akar maga vén majom? Maradjon a ketrechen.

Aztán van ott egy harmadik alak. A kiről már tulontúl leírtuk, hogy sohasem tudott írni, csak a nevét adta oda, mert azt hitték róla, hogy verekedni tud. Hát még verekedni sem tud. Hát lehúzták a számarról az oroszlanbórt.

Ez is akar valamit?

Van ott még egy pár rongy fráter, akiről nem igen érdemes beszélni. Ezek akar-nak beszélni? No most örülnek, piszkálnak minket, hogy valljuk be, hogy hazudtunk. Hát mi sohasem mondtuk, hogy római pápa vagyunk, még ujpesti káplán sem. Nem vagyunk csalhatatlanok. Mi is tévedhetünk. Emberek vagyunk.

De furesa, hogy az „E. H.” örül, ha írásainkban talál olyat, amiben tévedtünk, amivel félrevezettek bennünket, tehát nem igaz. Mi igazán akkor örülnénk, ha egyszer őket véletlenül azon csipnők meg, hogy igazat írnak.

De sajnos, ilyen örömek minket nem érnek.

Most pedig tisztelt közönség tessék nekünk megbocsátani, hogy ilyen hangon írunk. Nem szeretjük olvasóink kedvét rontani, de kénytelenek vagyunk vele. A kutyaival, aki folyton okvetetlenkedik és mindig a lábunk ikrájába akar harapni másképpen nem bánhatunk ei, mintha farkósbottal az orrára ütünk.

Hogy legyen neki miért ugatni.

Egyébként maradunk teljes tisztelettel.

No „Ellenzéki Hirlap,” így irjatok.

Városi hírek.

— **Tizenkét bőr.** Most már sikerült megtudnunk, miért titkolódzik a városi tanács a vízvezeték ügyben. A polgármester a közgyűlésen ugyanis kijelentette, hogy addig a város érdekében nem árul el semmit, míg a vállalatokról, melyekkel tárgyal, a vízdíjak csökkentésére tizenkét bőrt nem húz le. Nem is kétkedünk, hogy ez sikerülni fog neki. Nagy gyakorlatra tett már is szert a lakosság bőrének lehuzásában.

— **A Kossuth-szobor ügye.** A közgyűlésen egyesek kíváncsiak voltak, hogy a Kossuth-szoborra kiutalt évi 1000 koronával mi lesz? A megnyugtató felvilágosítás úgy hangzott, hogy ez azon 6000 koronához csatoltatik, melylyel a Kossuth nőegylet el fog számolni. Honny soít, qui, mal y pense.

— **A népkönyvtár ügye.** A város az általános műveltség istápolására egy több száz kötetből álló közkönyvtárt szerzett be, mely nemsokára a közhatalmatnak átadatik. Az érdeklődő számára közölhetjük, hogy Marx és Lassale művei, nincsenek bent e könyvtárba. De bent van diszkótésben a „Koalíciós kis káté” című remekművecske.

— **Népiroda.** Aki ezentul ingyen jogi tanácsra szorú, ne menjen fiskálíshoz. Megnyílik a városházán a népiroda. Kiki el lesz látva jó tanácsal: „Adós fizess.” — „A hol nics, ott ne keress.” — „Mind-en jó, ha a vége jó.”

HIREK.

— **Felkérjük munkatársainkat és olvasóinkat, hogy a lapunknak szánt cikkeiket szerda estig küldjék be, mert a lapzárta (cikketek illetőleg) szerdán este van. Híreket péntek estig fogadunk el közlésre.**

Az „Ujpest” szerkesztősége.

— **Halálozás.** Moller István zongoratanár a héten, élete 70-ik évében elhunyt. Temetése e ho 16-án volt nagy részvét mellett.

— **Az ujpesti Gyermekbarát egyesület** december 15-én Barta Mór elnöklele alatt diszközgyűlést tartott. Az egyesület 103 szegénysorsu gyermeket ruházott fel téli ruhával, kalappal, lábbelivel. A ruha kiosztás másnap szerdán délután volt, minden ünnepszeg, dikció, satóbbi mellőzésével. Ez a humánus cselekedet mindazok körében rokonszenvet keltett az agilis egyesület iránt, akik nem barátjai annak, hogy a szegény gyermekek piruljanak szégyenkezzenek akkor, amikor őket a nagy nyilvánosság előtt felöltöztetik. Az ujpesti Gyermekbarát egyesület követendő példát statuált. A jótékony asztaltársaságnak a kis nebulók részére Fuchs Testvérek cég szállította a ruházatot, kik a humánus cselekmény iránti figyelemmel, nemesak tekintélyes hozzájárulással emelték az ünnepegy sikerét, hanem elismerés illetli külön a kereskedői eljárás azon puritán és nemes felfogásáért, hogy oly csekély összegért, a legjobb minőségű anyagból, tartós és gondosan előállított ruhadarabokat juttattak a szegény gyermekek részére. A Fuchs Testvérek ezen szállítása irányadóul szolgálhatna a kereskedők minden árnyalatának.

— **A Thália-társaság** talentumos művészgárdája szylveszter este a Közművelődési Körben kabaréelőadást rendez Beléptidj személyenkint 2 korona. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Az Ujpest Rákospalotai Atletikai Klub** január 5-én a Közművelődési Kör összes termeiben táncestélyt rendez. A meghívók szétküldése folyamatba van s a klub elnöksége felkéri azokat, kik nem kaptak volna meghívót, forduljanak a vigalmi bizottsághoz, amely minden este a mezőutcai sporttelepen ülést tart.

— **Az ujpesti Szegény-gyermekkorház egy-let** felkéri a jószívű embereket, hogy az általa fentartott kórházban közel 40 szenvedő, beteg gyermeknek karácsonyra örömet szerezhessen; járuljanak hozzá adományokkal, amelyek átvétnek Lőrincz-utca 105 sz. alatti, a gyermek kórházban.

— **Az „Egyetértés” Társas** Otthon december 31-én a Széchenyi kávéház (Árpád-ut 1 sz.) nagytermében reggelig tartó Szylveszteri táncmulatságot rendez. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Az ujpesti Izralita nőegylet** január hó 9-én a Közművelődési Kör összes helyiségeiben szegények segélyezésére hangversennyel egybekötött jótékonycélu táncvigalmat rendez. Kezdeté este 9 órakor. Közreműködnek: Szilágyi Arabella opera énekesnő, Komlóssy Ilona, Tapoleczay

Dezső, Sarkadi Aladár a vigszínház tagjai. Dr Kepes Ferenc hegedű-művész. Zongora kíséret: Mayer Guztáv zenetanár. Beléptidj, személy-jegy 2 kor., családijegy 4 korona. Felülfizetések hirlapok utján nyugtáztatnak.

— **Házasság.** Beldegrün Jenő december 27-én d. u. 3 órakor tartja az ujpesti izr. templomba egybekelési ünnepegyét, Szász Tinával.

— **A magyarországi építő, ács- és szabó, földmunkások helyicsoportjai vigalmi bizottsága** 1908 december 25-én (karácsony este) saját helyiségében, Rózsa-u. 18. Árpád-ut sarok kedélyes estélyt rendez. Kezdeté este 7 órakor. Műsor ára 40 fillér.

x **Feldmann József Pannónia-kávaházában** naponta Horváth Jancsi hírneves cigány-primás 12 tagból álló kütűnő zenekara hangversenyez. Este 8 órától reggel 5-ig mindeneste zenehangverseny. **Kedden, szerdán és csütörtökön** este 8-tól 11-ig a fővárosi színházak legújabb műsorának zeneszámaival szórakoztatja a közönséget Horváth Jancsi elsőrendű zenekara.

x **Karácsonyi és ujévi bevásárlásokra** ajánljuk Dr. Győrbíró Szilárd drogériáját, Árpád-ut 60. szám alatt. Ajándékul nagyon alkalmasak a bel- és külföldi illatszerek. Eredeti angol rum, franciá és magyar cognac. Szabott árak!

x **Az éhség megmentője.** Ugyan vajjon mit fagyoskodtok édes embertársaim? Oh! Érzem mit gondoltok, tudom mi bántja szegény szíveteket! Vajjon a dermesztő s egyhangu hideg szobát, nem-e tudjátok megváltoztatni meleggé, pompásabbá, mint most. Hajdanába szenvedtek, jelen is szenvedtek, miért szenvednétek majdan? . . .

Mit szíszentek? . . . Miért néztek reám oly szomorun, oly fájoán, didergő ajkkal, vacogtatva fogaitokat tanácstalanul. Hozzám fordultatok tanácsért, segítségért. Egyet érzek veletek és segíték is! . . . Könnyű a módszer! Amilyen hamar tudtok síessetek **Schwartz** Izidor sorsjegy fő-elárusítóhoz, Árpád-ut 11 szám alá, hol csekély betét ellenébe kaptok sorsjegyet, melylyel Isten segítsen (!) megüliték a főnyereményt. Nos mit néztek?

Ne szalaszszátok el a jó alkalmat. Men-jetek!

x **Hermin:** Mond csak kérlek mit vegyék Mikulásra a Ferinek?

Manci: Hát eridj Haraszthyhoz Árpád-ut 24. sz. alá, ahol a legszebb Mikulás nyakkendőket és Gallérvédőket kapod!

x **Uj fa- és szénkereskedés.** A mostani drága világban szinte jólesik ha az ember észreveszi, hogy a kereskedői humanitás és szolid üzleti szellem győz a kapzsi haszonhajhászás fölött. A **Neuberger Ede** Árpád-ut 110 szám alatti faüzlete valóban dícséretre méltó példával jár elől, amidőn a tüzelő anyagok beszerzését olyan olcsó áron tette lehetővé még kismértékbeni vásárlásnál is, hogy a fogyasztó közönség jelentékeny előnyt nyer minden vételnél. Mótányosságban hivatott munkatárs **Kulka László** üzlettárs is ki szolid és tapintatos kiszolgálása s üzleti szakismeretével már rövid idő alatt a vásárló publikum vonzalmát és ragaszkodását megnyerte s Ujpest város intelligenciáját és tisztviselőit a magyar részére hódította meg.

x **Olvasóinkhoz!** Azon páratlan alkalom melyet lapunk 15-ik oldalán Ludvig H. Endre dívatáru kereskedő karácsonyi és ujévi kedvezmény gyanánt a tisztelt vásárló közönségnek felajánl arra ösztönöz bennünket, hogy külön is felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.

x Elite táncitanítás. A táncművészet minden ágazatának elsajátítására kitűnő alkalom nyílik mindkét nembeli ifjúságnak amidőn néhány előkelő család meghívására sikerült Redlich Gábor hírneves táncanárt ki a Párisi táncművészeti akadémián oklevelet nyert megnyernie, ki a táncnemek magas és klasszikus tanításával az etiket és modalitásnak a jobb körökben nélkülözhetlen ismereteit könnyű pontokban gyakorlatilag oktatja. A hírneves táncanár iskoláját a Széchenyi kávéház e célra elkülönített termében tartja, hol egyetemlegesen meghatározott időben, ugy egyesek, valamint külön csoportok is részesülhetnek oktatásban. Beiratások egész napon eszközölhetnek. Telefon 27—41. Különösen ajánlható a szülőknél, hogy az iskolában járó gyerekeiknek szerezzék meg azon szórakozást mely a testedzést s igen fontos lelki művelődést nyújtja az ifjúságnak. Ez irányban bámulatra méltó metodussal vezeti a serdülő ifjúságot a hasznos és kellemes táncművészet elemi képességeibe. **Uj táncfolyam nyílt.**

x Hölgyek figyelmébe ajánljuk *Vörös Paula* úrnőnek a *Szép-utca 6. sz.* alatti elsőrangú *női ruha divattermet,* mely ezelőtt a fővárosban, a Koronaherceg-utcában létezett. S amelyet a tulajdonosnő csakis családi körülményeire való tekintettel volt kénytelen ott feloszlatni s városunkba áthelyezni. Ezzel egyúttal alkalmat kívánt szolgáltatni Ujpest azon hölgyeinek, akik kényesebb igényeik kielégítésére megrendeléseik végett a fővárosba voltak kénytelenek fáradni. A legújabb angol és francia divatlapok, blouze albumok, valamint minden saison szövetmintái Szénássy Gyulától, a t. megrendelő hölgyek kényelmére mindig rendelkezésre állanak. Ugyanott hölgyeink és azok serdülő leányai a *nőruha varrás, szabás és minta rajzolásban is,* kiképzést nyerhetnek.

Művészies kivitelű fényképeket, u. m. Aquarell, Pastell, Platin nagyításokat bármely nagyságban legkitűnőbb sikerrel készítenek.

Jutányos árak mellett és kiváló izléses munka.

Gyermek-felvételekben különlegesség.

Selley Károly

fényképészeti- és festészeti műterme

Ujpest, Árpád-ut 50. sz.

x Célserű ujtás egy faárugyárban. — Müller J. József faárugyárában furnér és lécz raktárt létesített, mely ujtásánál a helybeli asztalos iparnak igen jó szolgálatot kíván tenni, beszerzési forrás olcsóságát mai napon kiküldött árjegyzékei igazolják, melylyel valóban érdemessé tette üzemét a legszélesebb körű támogatásra. Tuloldali hirdetését a legjobb akarattal ajánljuk az érdekeltek b. figyelmébe.

x Winkler-féle mozgófénykép színház a Széna-téren naponta több kitűnő előadást rendez, Olcsó és jutányos árak. Naponta új és változatos műsor.

x Elite táncestély. A budapest-rákospalotai atletikai club január 5-én a Közművelődési körben zártkörű táncestélyt rendez, mely a vigalmi bizottság névsorára való tekintettel igen fényesnek ígérkezik.

Karácsonyi hangulatok Berlinben.

Az „Ujpest” számára írta: Advena Novus.

Valahol egy közeli téren harang kondul és a mélyen megrezgő vágás átesap a kupolák fölött s mire az Alexander-térre ér, már találkozik a Dom hatalmas harangjainak üdvözlétével és széthullámanak, áthőmpölyögnek ezek a diszharmonikus és mégis csodálatosan egybezsongó hangok az egész város fölött. A ködbe vakító fényű reflektorok tüze hasad vörösen, izzóan s amint szétterpeszkedik a tetők fölött ez a fény, olyan, mint egy vérző testű, haldokló óriás, aki reszketve, utoljára néz le a városra, amely alatta terül el és most bontja csak ki teljes erővel a szárnyát, hogy — éljen!

Este van és a Tietz hatalmas áruháza fölött kékes fényben ég a globusz. Az utakon fekete, kigyózó testű áradat hőmpölyög, s körötte, fölötte mindenütt ragyogó, fenséges tűzek égnek. Ez a *Sonnenabend!* Csak a kezdete az igazi estnek, gyönyörű lendületekkel eljövendő éjszakának, amely telve szerelemmel kacagással, nótával és élni vágyással; Csak a kezdete még de bátran lehetne a legszebb, leghatalmasabb erővel felépített finálé. — Nyolc óra van, de még mindenütt lüktető a kereskedelmi élet, sőt mintha csak most kezdene teljes erővel kibontakozni. Ez az óra máskor a munkák befejeztét, ma és ezen a héten, karácsony hetében, a munka megsokszorozódását jelenti. Máskor ilyenkor vas- kapuk esapódnak össze a kereskedőházak alatt s az ablakok mögött csak a kivilágított, de az üres, kihalt termék látszanak. Ma zsúfolva vannak ezek a termék.

A *Warenhaus des Westens*-ben ötezer kiszolgáló várja a vevőket, akik hosszú sorban, tolongva, de esőnben vonulnak a művésziesen díszített Hallokön keresztül az áruházba. A Hallokban színes lámpák tüze mellett szökőkutak állnak, a falakon a mesteri reliefek között elrejtve lágy kisugárzással apró villamos lángok égnek. A földszinti termekben már mozogni sem lehet. A fantasztikus koszorukba font villamos girlandok alatt és a sárka márvány tömbök között hőmpölyög az áradat. Valahonnan, mintha nagy messziségről jönne s rózsakerteken csapna át a hang, hegedük lágy zenéje száll át a termeken (a télikertben szól a zene.) s az emeleten illatos vizű szökőkutak körül szöke leányok, hosszúra megnyúlt fiúk, kövér aggak és asszonyok ülnek. A theatermeken sárka fényömlik át, lentről, fentről, az áruház minden részéből idehallatszik a tömeg mozgása, amint átömlik a márvány ives kupolák alatt. — Mindenkinél csomag van a kezében és a mahagoni fa pultokon aranyak csengenek és pfennigek koppannak. Mindenütt Élet és mindenütt — Pénz! . . .

Tíz órakor elesendesült a zaj. Fél óra alatt üresek a termék. Most ébred igazán disz az utca, amelyet újabb tömegek lepnek el: az áruházak alkalmazottjai: A házak mentén sorjában, éktelen kiáltozással apró gyermekek szaladnak s áruikat kínálják. Megtelnek a kávéházak és mulatóhelyek, melyek legtöbbszörében, csak tizenegy óra után kezdődik az előadás. A Weinstubék pompás szőlőlugasában, melyekre kékes báyadtsággal hull alá a fény, halk zene szól. A Bierhallékban kifestett képű énekesek mulattatják a közönséget. Istenem, hogyan tudnak ezek az emberek nevetni! A hasuk reng belé, a tokájuk hullámszik rá, a fülük mozog hozzá.

Az Unter den Linden sorjában állnak a cabarettek. Ezek nivósabb mulatóhelyek, de még így is mögötte állnak, jóval mögötte állnak a „*Chat noir*”-nak, amely a Friedrichstrassén húzódik meg szerényen.

Az igazi, hamisítatlan berlini életet mégsem itt találjuk meg. A Ball-Saalokban tombol a fiatalság. Zene szól itt, nótá

és kacagás. Táncos, egymásba kulcsoló-dott párok siklanak végig a parketten, s virág illat hőmpölyög közöttük, mint nagy Tavasz idején rózsakertekben. A kora reggeli órákig tart itt a mulatság, amely a szerelem szentséges égése alatt dobogó szíveket kötött össze örök, avagy csupán egy-két napos álmódásra. Ki tudná itt azt előre megmondani? Itt élnek az emberek és nincsenek paragrafusok, amelyek ezt az életet szabályozni akarnák, tudnák. Amit mi talán erkölestelenségnek nevezünk, az itt *szentség*, amely az élők legigazabb kincse. Független a leány, mert maga keresi a kenyerét; nem is túr beavatkozás szíve ügyeibe.

Igazi, ujjongó, tomboló fiatalságot látam ezekben a termekben magam előtt; leányokat, akik ráhajtották fejüket a kedvesük vállára és a átölelte őket. A *szerelem* láttam magam előtt, azok között, akik még csak néhány órával ezelőtt ott álltak a pultok mögött és fáradhatatlanul, büszkén és komolyan dolgoztak . . .

Még sötét volt, de már hajnalodott, amikor egy ilyen mulatságról haza mentünk. Hárman voltunk magyarok. Elöttünk az uton egy leány ment és egy fiatal ember, Esett az eső. A leányon fehér ruha volt és a gázlángok alatt az imbolygó fényben a megreszkető körvonalas, előre hajló karesu testével, a kedvesére támaszkodva, olyan volt, mint amilyenek *Beardly* rajzolta meg az ő híres Isoldáját. Reszkető, finoman meglibegő női alak; rajta a fehéren szétomló ruha. Előtte, nagy, nagy messziségekben, az utca végén, a házak fölött egy vékony vörös sáv az égen. A leány énekelt. Kedves, lágy volt a hangja:

„Träumen, träumen ist ach so schön! . . .”

Elöttünk mentek ők ketten: szerelmesen, boldogan. Az eső szitált. Álmos voltam, de még jól láttam, hogy Isolda fehér ruhájának egyik leszakadt fodra beléleg a sárba . . .

A francia forradalom első köztársasági ujságja.

A történetírók is alig tudják, hogy a francia forradalom idején melyik ujság volt az első hírlap, amely köztársasági elveket hirdetett. A Lausanneban megjelenő *Bibliothèque Universelle* egyik kötetében Versot ismerteti azt a lapot, amely méltán számíthat mindazoknak az érdeklődésére, akik a francia forradalom eseményeivel foglalkoznak. Ennek a lapnak egyes számai figyelmen kívül hagyva heverték a párisi nemzeti muzeumban, Onnan ásta ki e lapokat Versot és rendkívül érdekesen méltatja a *Bibliothèque Universelle*-ben.

Általában az a vélemény terjedt el a közönség között, hogy mindjárt a francia forradalom kezdetén köztársasági mozgalom keletkezett. Pedig ez nagy tévedés! Abban az időben éppenséggel nem lehetett antimonarchista mozgalmat észlelni. A franciaországi nagy eseményekben vezető szerepet betöltő férfiak, mint Danton, Marat, Robespierre 1789-ben még monarchisták voltak. Csak Desmoulins Camille, ki egy ízben, hogy többrebecsüli a köztársaságot, mint a monarchiát, azonban véleménye nem talált viszhangra, miértis nézetét nem volt képes szélesebb körben terjeszteni. De az alkotmányozó nemzetgyűlés kebelében volt egy radikális irányzat, amely hevesen küzdött az ellen, hogy a nemzetgyűlésbe csak olyan személyeket választhassanak meg, akik bizonyos adót fizetnek. Ennek az irányzatnak benn a nemzetgyűlésben Robespierre, Pétion és Grégoire, a nemzetgyűlésen kívül pedig Marat, Condorcet, Loustalot stb. voltak a vezérei. Ennek a pártnak a központi köz.

lőnye volt az a lap, amelynek ez volt a címe: „*Révolutions de l'Europe et Mercure national réunis, journal démocratique*.” A lapot a legszélsőbb radikalizmus szellemében Robert François, a közjog volt tanára szerkesztette egy kis gárdával, amelyhez Robert felesége is tartozott. Ez a lap 1790 október hó 1-én a „*Mercur national et Révolutions de l'Europe journal démocratique*” címet vette fel. Hetenként kétszer, kedden és pénteken jelent meg. A lap fején ez a jelige volt: „*Szabadon élni, vagy meghalni!*” Némi lapszám élén egy-egy képviselő arcképe jelent meg, akinek a felfogása tudni illik a szerkesztő gondolkodásához közel állott. Minden lapszámban volt vezércikk, amelyet majdnem mindig Robert, a szerkesztő irt, bel- és külföldi hírek, voltak benne vegyes közlemények, továbbá egy igen fontos rovat, amelyet maga a szerkesztő vezetett, „*A nemzetgyűlés és a határozatok szemléje*.” Az 1790. év szeptember havában megjelent egy röpirat, amelynek ez volt a címe: „*A népről és a királyokról*.” Ezt a röpiratot *Leviconterie*, később párisi képviselő írta. A röpirat föltétlen köztársasági szellemben íródott. Egyebek közt a következőket tartalmazta *Leviconterie* röpirata:

„Mi a nép? A nép minden. A király semmi a nép nélkül, de a nép minden a király nélkül. Köztársasági vagyok és a királyok ellen írok. Köztársasági vagyok, az voltam, még mielőtt megszülettem.”

Robert ezt a röpiratot lapjának október 1-én megjelent számában lelkes szavakkal ajánlotta olvasóinak figyelmébe. Így irt a röpiratról:

„Nem az ugyan a legfőbb célunk, hogy mindarról a könyvről írjunk, amelyet a forradalom szült. De ez a röpirat oly szorosán összefügg a szabadsággal, annyira alkalmas a szellem fölvilágosítására, oly tüzzel íródott és annyira magával ragadja az embert, hogy lelkiismeretem hangosan követeli tőlem, hogy jelezsem e könyvnek megjelenését és a jó polgároknak figyelmébe ajánljam. Ez a sok tekintetben isteni munka stb.”

Ez időtől kezdve a „*Mercur national*”, vagy helyesebben mondva Robert François — mert hiszen tőle függött, hogy a lapban milyen cikkeket jelenjenek meg — határozottan a köztársasági párt mellé állott. Nemesak hogy nyíltan adott kifejezést abbéli véleményének, hogy a köztársaságot tartja az egyedül igaz államformának, hanem arra is felhasználta lapját, hogy a saját „*A republikanizmus, Franciaország viszonyaihoz alkalmazva*” című művét is ajánlja. Robertnek ez a munkája 1790 december havában általános feszült várakozás közben jelent meg és ez a munka adta meg a lökést arra, hogy a köztársasági párt forma szerint is megalakuljon. Eszerint a „*Mercur national*” kétségbevonhatatlanul az első köztársasági újság, amely a francia forradalom idején megjelent. Megérdemli tehát, hogy az elfelejtetés örvényéből kiemeljük és kihozzuk a napfényre.

A „*Mercur national*” tartalma rendkívül érdekes képét mutatja annak a gondolkodásmódnak, amely ebben a korban a nép barátai közt uralkodott. A „*Mercur*” nemcsak a szabadságért küzd, hanem az erényért is harcot folytat és es viaskodik mindama frivolság ellen, amelyet különösen az arisztokrata ifjak leginkább a színházban tanusítottak. Robert lapja felhívja a színészeket, hogy az erényesség lovagjainak tekintsék magukat és csakis komoly szindarabokat játszanak, még akkor is, ha e darabokat nem valami nagy tehetség írta. Szorítsák ezzel ki a színházakból a rossz darabokat, amelyek csak a szerelemről szólnak és a polgárok erkölcsi erejét gyengítik. Különös figyelemmel kíséri a „*Mercur*” a Párisban élő arisztokratákat és azok népszerű üzenetét. Valóságos fölháborodással ír Montmorenci kisasszonyról, akinek lakása valóságos fegyverraktár volt s ahol

az arisztokratáknak volt a találkozó helye. Több ízben megtámadja Ruggieri urat, akinél oly üléseket tartanak, amelyeken „Páris városának legaljasabb csöcseléke”, bárók, marquik, lovagok, hercegek, főhercegek, meg kitarított leányok vesznek részt.

Hogy a „*Révolutions de l'Europe*” címét igazolja, élénk figyelmet fordít a „*Mercur*” azokra a forradalmi mozgalmakra, amelyek Európa különböző államaiban, főképpen pedig Belgiumban és Svájcban, keletkezében voltak. Különösen erős megvető szavakkal emlékezik meg a svájci kantonokban uralkodó pártokról és abbéli reményének ad kifejezést, hogy a svájci nép nemsokára kiűzi az országból az arisztokratákat. De nemcsak a forradalmak ismertetésére szorítkozik a „*Mercur*”, hanem a „Külföldi hírek” rovatában számos és különböző hírt közöl a külföldön történt eseményekről. Közül oly leveleket, amelyeket a szerkesztő Spanyolországból, Nápolyból, Turinből, Magyarországból, Konstantinápolyból, Hannoverből, Varsóból, de sőt Marokkóból és a berberok földjéről kapott. Azonban a tudósítások irálya és hangja sokszor nagyon is egyforma, noha a fejedelmek és arisztokraták ellen nem használja csupán csak a „nyomorult zsarnokok” meg „a vérszomjas deszpóták” elnevezést. A levelek egymáshoz hasonló hangja azonban legalább látszólag azt igazolja, hogy ezek a külföldi tudósítások, vagy legalább is azoknak egyrésze nem valami távol a „*Mercur*” szerkesztőségétől, sőt talán benn a szerkesztőségben készültek.

A „*Mercur national*” több olyan gondolatot vetett föl először, amely a forradalomban meg is valósult. Így például december 14-én megjelent számában azt ajánlotta, hogy a francia polgárok és polgárasszonyok a megszállásnál ne használják a „madame” és a „monsieur” szót és tegyék minden jóra való polgárnak kötelességévé az általános tegeződést. Hiszen a rómaiak sem használták ezt a természetellenes és arisztokrata izű megszólítást. Voltak azonban a „*Mercur*”-nek olyan indítványai is, amelyeket bizony nem fogadtak el. Így pl. azt is ajánlotta, hogy az egész népet fegyverezzék fel ijjal, mert ez a fegyver a legméltóbb a szabad néphez, mindenki könnyen megszerezheti és még az az előnye is megvan, hogy veszély esetén még a nők is használhatják, mert ha a nyilat kiröpitik, nem ijednek meg úgy, mint a püska elszülésénél.

A „*Mercur national*” nem ért szerencsés véget. Az a forradalmi vihar, amely a lapot eleintén fejlesztette, később magát a lapot, annak a kiadóját éppen úgy, mint a forradalom első időszakának vezérférfiát elsöpörte. A lap az 1791. év folyamán eltűnt, illetőleg Lebrun lapjába, a „*Journal général de l'Europe*”-ba beolvadt.

Horovitz Jenő.

A rongyosak.

... Esik a hó ... a fehér csillagok
Csendesen hullnak az aszfaltra.
A poros ut kihalt; nem mosolyog. —
A hó a piszkot betakarja.

Rongyos, szegény asszony — olyan senki —
A hóban áll: — újságot árul.
Karján kis rongyos ... Szeretne enni ...
S éhes szemmel a hóra bámul ...

Hideg szél fúj ... A palotákban most
Mámor-ittas, kéjűs az élet ...
A kis rongyos sir ... s a szél, mint a port:
Viszi a lázadó beszédet ...

Kiss Károly.

Apácák.

Irta: Negyedi Béla.

Kőfállal kerített árnyaskert. Hat, egyemeletes pavillon. Kórház. Kivülről olyan, mintha egy diszkertben hat szép villa lenne. És nem látszik, hogy itt jár a Halál ...
Reggel. Hatóra. Május.

A kápolna mellett, halottaskamra. A fák elfödik s a betegek nem látják. Az apácák nem beszélnek róla. Hallgatnak. S ha járnak — kelnek; zörög az olvasójukra akasztott, nagy fekete fakereszt ...

A kápolna karcsu tornyán, az aranyozott keresztben táncol a nap. S úgy ragyog a kereszt, mint a halálosbetegekben az életöszton.

Két apáca jön.

És később az Asszony.

Az egyik: *Angela*, negyvenéves. Rövidlátószemeit lesüti. Keze, önkéntelenül is imádságos mozdulatokra kulcsolódik.

A másik: *Cecilia*, huszonnyolc éves, erős, testes és nagyon piros az arca. Majd kicsattan az arca ... Mozdulatai élénkek és formás, a kékeres keze.

A kápolna előtt megállnak. *Angela*, kezében kulcsot tart — a kápolnáét — és még nem teszi a zárba. Valamire vár, valamit akar mondani *Ceciliának*, amit csak itt, a fasor végén, a szabadég alatt, de benn, a kápolnában, nem lehet mondani.

Angela: Meghalt!

Cecilia: Szentistenem, mikor?

Angela: Az éjjel. Utolsó percig mellette maradtam. Az mondta, hogy neki nem kell pap, hogy ő nem tér meg és a szája, a piros ajka habzott. Odanyújtottam neki a feszületet, — ellökte! Hogy inkább az Asszonyt csókolja meg ...

Cecilia: Szegény bűnös ember ...

Angela: És rólad azt mondta, hogy olyan vagy, mint az Asszony ... hogy egészen olyan vagy! Te, milyen lehet az Asszony?

Cecilia: A bűnös Asszony? Aki kint él, az bűnös Asszony. Aki megöl egy embert az nagyon bűnös Asszony!

Angela: Az Asszony megölte az embert?

Cecilia: Az Asszony megölte az embert! A doktor mondta, hogy az ember azért hal meg, mert az Asszony megöli. Az ilyen embereket, akiknek zihál a tüdejük és cserepes az ajkuk és lázrózsák égnek az arcukon: megöli az asszony.

Angela: Olyan jó, hogy én nem vagyok Asszony! Én imádkozom a bűnös asszonyokért, akik megölik az embereket. És imádkozom az emberekért, akik nem akarnak megtérni ... Én ... én mindig imádkozom!

Cecilia: Óh, én is imádkozom, ha tudok ... ha nem ég az arcom ... amikor a virágok nem nyílnak és hideg van és nem ragyog így a nap ... Te olyan szép ilyenkor reggel ... És, óh, mondd, mit beszélt még rólam?

Angela: Hogy egészen olyan vagy, mint az Asszony ... Ha téged lát, azt hiszi: az Asszony van mellette. Amikor az Asszonyt emlegette, kért, rimázkodott, hogy küldjelek be hozzá, téged ... és úgy képzeli majd, hogy az Asszony van mellette ...

Cecilia: És nem jött el hozzá, az Asszony?

Angela: Jaj, nem! Iratott neki, hívta, üzent és az Asszony nem jött el!

Cecilia: A rossz Asszony!

Angela: Én nem szeretek asszonnal beszélni ... ha eljött volna, azért mégis mondtam volna neki, hogy térítse meg. Beszéljen lelkére és akkor megtért volna. Így nem illik embernek meghalni! A feszületet ellökte ... Káromkodott. Óh, mért nem jött el az Asszony?!

Cecilia: Mért nem szerette!

Angela: Nem szerette? Mikor a felesége volt? A felesége... és nem szerette? Te... én nem értem! Nekem ez olyan furcsa!

Cecilia: És olyan igaz...

Angela: Imádkozom s lesütöm a szemem. Én nem akarok látni... és már nem tudnék úgy nézni, mint te. A szemed olyan kék és nem sötét le... te nem sötét le... ugye te nem tudsz mindig imádkozni? Mondd, mért gondolta, hogy te olyan vagy, mint az Asszony? Cecilia, te nem sötét le a szemed és nem tudsz imádkozni... ha virágok nyílnak... a nap ragyog... ha az arcod ég...

Cecilia: Ott hozzá, ni... és nem jött el az Asszony!

Két markos ember lepellel takart hullaszállító kosarat cipel. Az egyik, kurtaszáru pipát szorongat fogai közt és emeli, magasra, lobbázza a kosarat. Zökken... rázódik... földhöz verődik a kosár. A másik ember szivarcsutkából eregeti a füstfelhőket. Káromkodnak. Sietnek a kosárral a halottaskamra felé...

Angela: Pipáznak, amikor a halottat viszik! Nem szégyellik magukat — pipáznak!

Cecilia: Valaki jön ott! Egy asszony...

Angela: Egy asszony és erre jön...

Cecilia: Halottaskamrába viszik és jön egy asszony... Magas, erős, vállas és úgy jár, mintha táncolna... Arca piros, piros virágok a kalapján és csipkék, szalagok... És egyenesen erre jön. Meglátott bennünket és erre jön!

Angela: Én bemegyek a kápolnába.

Cecilia: Nem! Maradj! Olyan erős az az asszony, mint egy katona! Magasabb, mint én és kékszeme van... És úgy tud nézni a szemével... nevet a szeme.

Angela: Ó az! Az Asszony...

Cecilia: Az Asszony... Megölte az embert és látja majd, hogy a halottaskamrába viszik.

Angela: És hogy pipáznak azok... a szél mind idehajtja a füstöt. Tele van a szemem füsttel! Ugy viszik a kosarat, mintha nem is ember volna benne, hanem egy állat, egy dög! Még eltörik a kezét, lábát!

Cecilia: Én megmondom neki, hogy meghalt a férje. Hogy úgy halt...

Angela: Ne! Ne!

Az Asszony: Kérem, harmadik pavillon, a 27-es? A férjem?!

Cecilia: Az éjjel — meghalt! Most, kérem, most viszik a halottaskamrába. Egy hölgyet várt... És olyan nehezen tudott meghalni... A feszületet ellökte úgy halt meg, mint egy pogány! Mint akinek nincs senkije, semmije a világon!

A kules nyikorog a zárban. Betáncol a kitért ajtón a nap. A szentek kék, piros, zöldköntösén ott ficákol a pajkos nap-sugár.

Május. Reggel. Félhét.

Apácák jönnek párosával...

Az én nászom.

Velőt-forraló szörnyű éjszakákon
Van az én nászom.

Velőt-forraló szörnyű éjszakákon,
Midőn bomlott szívembe markol
A mámor és a vágy: párnaim alol
Pipacs-arcú mezitelen asszony
Vérszító, lázas nevetését hallom;
Azét, ki velem virraszt éjeken át,
S ha rám lehelle izzó mámorát:
Kuszált fejét busan ölembe hajtja.
— És reggelenként holtrafagy az ajka.

Hej, az én nászom
Egy kéjbe fulladt részeg álom.

Kassák Lajos.

Az otthon.

— Irta: Deutsch Jenő. —

Igy karácsony táján fehér legendák szállonganak a téli éjszakában. Angyal-szárnyak suhogása, a gyermeklélek poézisének aranyhimes képzelete színeket és hangulatot ad a napi életközdelem rideg tollú írődeákjának is. Minden szállongó hópehely egy-egy tárcatémát csillogtat felém...

... Sok, sok régi emlék az Idő pókhálóként sűrűsödő, ködös fátyolán át visszasisir vagy visszanevet.

Az Élet pedig, a kemény öklü, páncélos szívé, zordon Élet, belevág a múltak fátyolába. És az emlékek hárfaszongásába orkán erejével zúg bele: Tovább...

Nos, hát ma sem irunk csevegő tárcát, röpké mulatságul, amint szokásos a karácsonyi hírlapszolgálatban. Hanem a mindennapi élet egy elhanyagolt problémáját, az otthon kérdését tárjuk föl az olvasónak; nem a középosztály kevésbé luxuriózus, de kultúr színvonalon álló lakását, hanem a munkásotthon, a proletárlakás szomorú problémáját, a szobakonyhás-lakások szűkölködésben teljes otthonának helyzetét.

A munkáslakások között is van fokozat. A legalsóbb rendű, ősemberi állapot az a helyzet, mikor a proletár, akinek semmije a világon, csak a ruha, ami rajta van — megtér az éjjeli szállásra. Ez az ágyra járók serege, akinek niucs otthona. Még a párnát is, melyre fejét lehajtja bérbe veszi, — ezek az ágyrajárók — akiket a finom „jótékonyági“ hölgyek csak a Gorkij megrázó regényéből és színművéből („Éjjeli szállás.“) ősmernek — ezer-számra vannak a munkásvidékeken, így a fővárosban, Ujpesten is. Az otthonatlan otthonnál nem különb az albérlő munkás nyomorúságos zúga — a vacok, ahol éppen, hogy csekély értékű cökmökjárt tartogatja, sokszoroktásával, hármásával szorultán összeaszú, egészségtelen piszkos odúban. Évezredes bűnei az érzéketlen társadalomnak taszította be az ilyen otthonnak nem nevezhető vackokba, melyekhez hasonlót csak középkori börtönökben és aszkéta remeték erdei barlangjaiban lát az ember — ezeket a vagyontalan páriákat.

Ezekhez képest egy tiszta és világos szobakonyhás-lakás az Alhambra kényelmét mutatja. De hány szobakonyhás lakás van például itt Ujpesten, amely a lakhatóság elemi feltételeinek: tisztaság, levegő, szárazság, terjedelem csak megközelítőleg is megfelel? Pedig ezekben a szobakonyhás lakásokban élnek, küzdenek, tengődnek a munkáscsaládok, ezekért a szobakonyhás lakásokért fizetik el munkájuk bérének jó részét s ezen lakásokban hagyják ott egész nemzedékek a fiatalágukat, az egészségüket, az élet minden örömét és reménységét.

Az a sok öröm, melyet az otthon és egyedül csak az otthon nyújthat — a mai lakáviszonyok között, a házbérszof, a hureolkodás, a lakásszükség nyomasztó atmoszférjában megteremhet-e?

Az otthon csöndje, az otthon derűs csöndje, enyhe békéje, tiszta levegője, kényelme, a tisztaság és rend, mely kedvessé teszi az otthon egyszerűségét — hol vannak mindezek ma? Lehet-e ezeket ma, bármilyen igyekezettel bármilyen takarékos-sággal és az igények lefokozásával egy földel alá hozni.

Nem. A munkásottholtnak ma nincs otthona. És ami lakása van — az csak jó-rossz fedél az időjárás viszonyosságai ellen, de legtöbb esetben előszobája a kórházaknak.

A mai társadalmi életnek ez a szomorú problémája nem maradhat megoldatlan.

Ha otthon — nincs, teremteni kell. A munkásosztály a történelemből megtanulhatta, hogy egymagára van utalva és mástól, de különösen a gazdaságilag erős osztályoktól semmit se várhat. És amíg osztályharcát folytatja, alkotó tevékenységét sem pihentetheti.

A munkásotthont a munkásosztálynak kell megteremtenie.

Az eszme, melynek sugaránál a gyenge gazdasági erő is megérlelheti a munkásotthonok felépítését, ugyanaz, mely a munkásokat politikai hatalommá tette — a szervezkedés.

„Építő munkásszervezetek“ ez az otthon megteremtésének egyedüli alakulata. És ha otthonotok lesz — akkor megjő az igazi karácsony.

Közgyűlés után.

— Érdekes párbeszéd. —

P. No, ugy-e újra megmutatta Ugró, hogy ember a talpán és csupa rágalom, minden, amit ellene felhozunk?

M. Így csak egy igazi mameluk beszélhet, akiktől hemzsegett ma is a közgyűlési terem. Szégyenlhetnék az urak magukat. Nemcsak, hogy eltűrik, hogy csupa korteskedésből a polgármesteri állás decorumának megsértésével nyomtatott betűkben megörökítve merészelje azt vitatni, minek ellenkezőjét az utolsó suszterinas is tudja már Ujpesten, hogy nem lett igaz egy szó sem abból a mit a szervezőkor hirdetett — hogy a rendezett tanács felállításával kisebb lesz az adminisztráció költsége, de a költségvetést bemutató jelentésében azt a példátlan vakmerőséget is megmérték kockáztatni, miszerint azt írta: hogy az ő polgármestersége alatt már is... 1.250.000 koronával emelkedett Ujpest városának vagyona... Őszintén megvallom: hogy sok maszlagolást tapasztaltunk már a polgármestertől, de ilyen hallatlan vakmerőséget még sem tételeztem fel róla.

P. Ezt csak azok a képviselő urak mondják, akik a polgármesternek ellenségei. Olyan polgármesterért, mint dr. Ugró fellehet hányzni az egész országot.

M. Tudtam, hogy ezt mondja. Más választ egy ujpesti mameluk-városi képviselőtől nem is várhatni. Valószínűleg nem olvasta el. t. képviselőtársam azt az ujpesti közönség maszlagolására szánt jelentést. Nem tudja, hogy Zseldos alatt mibe került az adminisztráció és végül nem tudja, miként tünteti fel a polgármester az általa nagy büszkén hirdetett közvagon emelkedést. Ha lesz türelme meghallgatni, hát majd elmondom.

P. Meghallgatom.

(Folyt. köv.)

Értesítés az adókszámítási Iroda megszüntetéséről.

Váratlanul megváltozott körülményeim kényszerítenek, hogy adókszámítási irodámat f. év végével megszüntessem.

A midőn erről igen t. megbízóimat tisztelettel értesítem, köszönetet mondok ama bizalomért, amellyel megtisztelni eddig szivesek voltak és sajnálatomat fejezem ki, hogy tőlem független okok és különösen a lakosság érdekeit védeni legelső sorban hivatott tényezők nem engedtek nekem módot, hogy t. megbízóim érdekeit úgy és ott védjem meg a hogy és a hol az leginkább szükség lett volna. És

éppen e körülmény készített engem a működésem abban hagyására, mert oly munka végzésére nem vállalkozhatom, amelyet nem végezhetik, mint azt hogy legjobb tudásom és meggyőződéseim parancsolja.

Ez alkalommal nem mulaszthatom el t. megbízóim b. figyelmébe ajánlani, hogy adóügyeikre a saját érdekükben a legnagyobb gondot fordítsák.

A midőn még ki jelentem, hogy fontosabb ügyekben szívesen szolgálak utbagazítással és szívesen állok rendelkezésre, egyúttal tudomására adom t. megbízóimnak, hogy az előfizetési idő lejártáig esetleg előforduló ügyeket kötelességszerűleg elvégzem.

Ujpest, 1908 dec 15.

Miklós Móric
Árpád-ut 53.

MUNKA.

Felkérjük az ujbpesti és rákospalotai szakszervezeteket, szakegyleteket, hogy nyilvánosságra szánt közleményeiket u. m. gyűlések, börmozgalom, mulatságok, felülfizetések stb. szerkesztőségünk címére beküldeni sziveskedjenek.

∞ Az ujbpesti „Lyra“ műkedvelők gárdája december 26-án Karácsony másodnapján, szombaton a Colosseum nagytermében Árpád-ut 23 sz. alatt színelőadás, világposta és táncal egybekötött nagy Karácsonyi táncvigalmat rendez. A tiszta jövedelem 25 százalékka a Munkás Otthon javára fordítatik. Nagy cabaret műsor. Belépő jegy személyenként 1 korona, családjegy 2 korona. Műsor: 1. Zenenyitány. 2. Száraz kenysr, dramolett. 3. A testvérek, dráma 1 felvonásban. Irta: Pollák Zs. 4. Állatimitátor és zeneművész fellépte. 5. Grotzesk komikus. 6. Alkohol. 7. The Odors Exeetris, amerikai gyorsrajzoló. 8. Drótostót, operette 1 felvonásban. Műsor után tánc reggelig.

∞ Az ujbpesti Munkásképző-Egylet és az Ujbpesti famunkások csoportja december hó 31-én a Colosseum nagytermében műkedvelői színelőadással és táncal egybekötött Sylvester-estélyt rendez. Színre kerül: A csoda gyermek, bohózat 3 felvonásban, fordította: Molnár Ferenc. Beléptidij: személy-jegy 1 korona, család-jegy 2 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Színház. Művészet.

(*) Karácsonyi képkiallítás Ujbpesten. A Közművelődési Kör dísztermében, dr. Földes István kezdeményezéséből az Ujbpesten és Rákospalotán lakó festőművészek karácsonyi tárlatot, illetve vásárt rendeztek. A kiállításon előre láthatólag a következő festőművészek vesznek részt. Herrer Cézár, Pálya Celesztin, Rubovics Márk, Bachmann Károly, Pörge Gergely, Egervári Potemkin Ágost, Rácz Sándor, Dános Dezső, Bencze Ferenc, Kádár Béla, Pálya Károly, Papp Bertalan, Turmayer Sándor, Németh Bertalan, Vaskovich Erzs, Eperjessy Wittick. És Barcza Lajos, Andrejka József szobrászművészek. Megnyitás december 20-án szerdán volt. A tárlat 8-10 napig marad nyitva. Belépti-dij nincs.

Hagyaték.

Színmű 3 jelvonásban. Irta: Schnitzler Arthur. Fordította: K. Balogh Vilma. Ujbpesten, december 18-án, az Éden-színházban bemutatta a Thália-társaság.

A wieni jómódú polgári család körébe vezet bennünket, Schnitzler. A polgári erkölcs előítéletektől terhelt honába. Az

ugynevezett művelt, liberális polgárok közül, akik a mai társadalmi rend oszlopai, erkölcs megállapítói és előítélet gyártói.

A darab meséje sovány. Mindössze az, hogy a jó, derék, becsületes szülők, akik haldokló, egyetlen fiuk kérését teljesítik — magukhoz veszik a fiu törvénytelen gyermekét és annak anyját — mint üldözik halálba a szent erkölcs nevében, előbb a gyermeket s aztán az anyját. Mert ez mégis borzasztó — mondja a polgári morál — hogy egy fedél alatt kell lakni azzal a nő személylyel, aki a fiukat boldoggá tette és megajándékozta a legdrágábbal — a gyermekkel. A nő hibás — mondják ők — mert nem füzte a férfihez, az élet polgári értelemben vett legfontosabb ceremoniját — a házasságkötés. B. Judik Etel a balkézről való hitves szerepében nagy megérzéssel játszott. — Kelemen Mária az anya szerepét, különösen az 1-ső felvonásban játszotta meg jól. Doktor János mindvégig páratlan játékkal tünt ki. K. Balogh Vilma, ez az intelligens színésznő, kiválóan jó volt. A kisebb szereplők közül ki kell emelnünk: Bardoc Krisztinát, kedvesen játszotta a bakfis szerepét. Ugyazintén Kárpáthy Sándorról és Karcag Marcsáról is meg kell emlékeznünk.

A Thália legközelebbi előadás január 1-én, pénteken lesz. Színre kerül Hauptmann gerhart 5 felvonásos színműve a Henschel fuvaros.

(*) Gyagyovszky Emil író, a Népszava munkatársa verskötetet ad ki „Hadüzenet“ címen, amelyre előfizetést hirdet. A kiadandó kötet verseinek egy része már megjelent a Népszavában, a másik része új költemények. A könyv ára 1 korona. Előfizetések a Népszava szerkesztőségébe küldendők.

LEGUJABB.

Botrány a piacon.

A híres ujbpesti piacon vasárnap, december 20-án óriási botrány volt. Délután 10 óra tájt rendőrök zavarták el a piaci árusokat és a vásárló közönséget. A városházáról leizentek, hogy nem szabad 10 órán túl árulni, mert munkaszünet van.

A piaciárusok tudták azt, amint a korhadt koalíció városházi emberei nem tudnak, hogy a karácsony előtti vasárnapra a kereskedelmi miniszter fölfüggesztette a munkaszünetet.

Mindegy, megtörtént a példátlan eset, rendőrök zavarták el a vevőket és kergettek haza a piaci árusokat. Akik közül némelyek súlyosan károsodtak, nyakukon maradtak a karácsonyi szezoncikkék. Fölmentek a városházára és polgármestert a „Háztartás“ és egyéb papi pénzen hízott szövetkezet buzgó barátját kioktatták a kereskedelmi miniszter általános ismert rendeletéről.

A polgármester, mit tehetett — kénytelen volt a további árusítást megengedni. Akkor persze már a vásárló közönség szétszéledt. A súlyosan károsodott piaci árusok jól tennék, ha kártérítésért beperelnék Ujbpest r. t. város tanácsát, amely a piaci állapotokért felelős.

Lám, a balkezes, hebehurgya helyi koalíció még a piacot is tönkre teszi. Amihez ezek a szerencsétlen emberek hozzá nyulnak; ott baj van. Azt magyarul mondva: megette a fene!

SPORT.

** Sakk verseny. Az Ujbpesti Sakk Kör“-ben f. év december 2-ika óta a tagok nagy érdeklődése mellett folynak a házi verseny mérkőzései. A kör 20 legerősebb sakkozója küzd egymással az elsőségért. Valószínű, hogy a kör által kitűzött 6 értékes díjat Csillag Gyula, Földes Lajos, Hanzél Béla, Balezsa János Augusztini Zoltán és Pártos Károly fogják elnyerni.

Közgazdaság.

** Uj sörgyár Rákospalotán. Nagyobb arányu mozgalom indult meg Rákospalotán egy, a gazdaközönséget érdeklő komló és sörárpa termeléssel, továbbá a henteseket s mászárosokat szintén érdeklő sertés- és szarvasmarha hizlalással egybekötött Sörgyáripar részvénytársulat megalapítása végett, mely a vendéglősöket s kereskedőket is nagyban érintő és általában közérdekű sörgyárnak fő célja lenne jó és lehetőleg olcsó sört termelni s a hazai drága sörárakat az osztrák és cseh árak szerint leszállítani. A gyárat a Székesfőváros, Ujbpest és Rákospalota közti beépítetlen területen — községi és állami támogatással — tervezik elhelyezni. A kezdeményezők ez ügyben december hó 27-én vasárnap délután 4 órakor a rákospalotai községi tanácsstermében szervező-bizottsági előértekezletet tartanak, melyre a rákospalotai, ujbpesti, budapesti és vidéki résztvenni óhajtó érdeklődőket, minél nagyobb számban kérik megjelenni. Egy részvény ára csak 60 koronára van tervezve, mely összeget részletekben is lehet befizetni.

Nyilttér.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Az ujbpesti „Közművelődési kör“ óvadékképes

pénzbeszedőt

keres. Személyes jelentkezés Dr. Földes István urnál, a kör háznagyánál, minden nap 2-3 órák között, hol a feltételek is megtudhatók.

x Téves reklám. Börönte József szálloda és vendéglős kibocsátott rüpcédulából kimaradván ez uton is közli, hogy az Árpád-ut 112 szám alatt volt szállodát ő vette át a „Hungária“ név alatt teljesen újonnan berendezve bocsájtja a közönség rendelkezésére szálloda és vendéglő cég alatt egész újonnan berendezve nyitottam meg: Szobák 1 koronától feljebb, kitűnő borok, hideg és meleg ételek minden időben kaphatók pontos kiszolgálás mellett. b. bártfogást kér Börönte József szálloda és vendéglős.

Elutazás miatt

teljes (uj matt szoba)- és konyhaberendezés minden áron eladó. 2 darab uj modern ágy, 2 szekrény, 2 éjjeli szekrény, 6 szék, 1 trumeau szekrény, 1 díván, 1 asztal és 1 teljesen uj „Singer“-féle varrógépkonyhaberendezés. Ujbpest, Szt. Gellért-utca 6 második ndvar II-ik emelet 21. szám.

2304—1908 végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 2626/2. sz. kiküldő végzése folytán **Dr. Weinberger Géza** ügyvéd által képviselt **Hoffmann Testvérek** felperes részére alperes ellen 339 kor 46 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3074 kor. — fillér becsült ingóságokra az újpesti királyi járásbíróság V. fenti számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Újpesten Árpád-utca 121 sz. alatt leendő megtartására határidőül 1908. évi december hó 24. napján d. e. 11 órájára tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak, adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy az elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpest, 1908. évi nov. hó 28.

Kiss Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

2521. végrh. sz. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 1871/2 sz. kiküldő **dr. Fuchs Sándor** ügyvéd által képviselt **Gyártelep serfözde r.-t.** felperes részére 426 kor. 50 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1035 kor. becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíróság V fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap s felülfoglaltatók követelése erejéig is, az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Újpesten, Árpád-ut 64 szám alatt — és folytatva Újpest, Árpád-ut és Rózsa-u. sarok „Hungária”-féle kávéház leendő megtartására határidőül 1908. évi december hó 24. napján délelőtti 10 órájára tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak, adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy az elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Kelt Újpest, 1908 november hó 27.

Kiss Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Jóforgalmu pékség

haláleset miatt eladó, vagy bérbeadó.
Bővebbet Újpest, Templom-utca 1.
Ékszer-üzletben.

2575—1908. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 2706/2. számú kiküldő végzése folytán **Dr. Krémer A. Arthur** ügyvéd által képviselt **Kispesti Szent Lőrinczi Hitelbank** felperes részére 239 kor. 60 f. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 709 korra becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíróság V. fenti sz. végzésével, a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Újpesten, Árpád-ut 101 sz. alatt leendő megtartására határidőül 1908. decemb. hó 28. napján délután 2 órájára tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, stb. egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak, adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy az elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpesten, 1908. évi decemb. 8-án.

Kiss Gyula
kir. bír. végrehajtó.

Csödtömegeladási hirdetmény.

A „Lichtenstein és Láng”-cég csödtömegéhez tartozó és az Újpesten Árpád-ut 115 sz. a. raktárakban levő furnierek, lécek, asztalos kellékek és üzleti berendezés a csödválasztmány határozata folytán készpénzfizetés mellett eladatnak. A szakértő közbenjöttével megállapított becsérték 38912 k. 30 f. (1—110. 117—3267) tételszámok.

Ajánlat tehető úgy az egészre, mint részre. Részleges ajánlat csak úgy jó tekintetbe, ha egységesajánlat nem lesz, vagy az elfogadható nem lenne.

Az ajánlatok pecsétes záros borítékban 1908 december 31-ig d. u. 5 óráig nyújtandók be alulírott (Újpes Apponyi-u. 11.) kinél egyidejűleg ötszáz korona bánatpénz is leteendő. A döntés legkésőbb 1906 január nyolcadikán történik.

A csödválasztmány megokolás nélkül az összes ajánlatokat visszautasíthatja.

A csődleltár netáni hibáért, valamint az áru mennyiségeért, minőségeért sem a választmány, sem a tömeggondnok nem szavatol.

A leltár alulírott gondnokánál Újpesten Apponyi Albert u. 11 sz. a. (telefon 75—52) és Budapesten dr. Sömjén Géza ügyvédi irodájában (VI. Teréz körút 40) az árut előzetesen jelentkezés után a helyszínen bárki megtekintheti.

A döntés után legkésőbb nyolc nap alatt a vételár tömeggondnok kezéhez lefizetendő és azután az árúk 1909 jan 16-ig bezárólag elviendők, ellenesben a bánatpénz a csödtömeg javára esik.

A vételi illeték a vevőt terheli. Részleges ajánlathoz a beígért összeg melléklendő, maximum azonban ötszáz korona.

Újpest, 1908 december 19-én.

Dr. Varga Károly
csödtömeggondnok.

Egy, esetleg két utcai szoba
magányos ur, urnő részére kiadó.
Újpest, Deák-utca 34. szám.

Kérelem!

Ezton hívjuk fel a velünk bármiféle összeköttetésben levő igen tisztelt üzletfeleinket és t. előfizetőinket, hogy a részünkre járó bármiféle díjat bárkinek is — csakis nyomtatott és saját bélyegzőnkkel ellátott nyugta ellenében szíveskedjenek kiszolgáltatni.

Mély tisztelettel:

A „Szabadság”-nyomda és az
„Újpest” kiadóhivatala.

Uj! Uj!**kávémérés és kifőzde.**

Munkástársaim részére minden kivánalmat kielégítő zamatos magyar konyháju

étkezdét és kávémérést

nyitottam.

Munkáspárt kávémérése

cég alatt.

Árpád-ut 7 szám

hol igen kellemes találkozássra nyílik alkalom minden szakmabeli munkásnak

Az árak igen olcsók:

Kis kávé	7 kr.	Gulyás	10 kr.
Nagy kávé	9 kr.	Pörkölt	14 kr.
Hus leves	5 kr.	Vágott hus	15 kr.
Rántott leves	4 kr.	Kis tészta	8 kr.
Üres főzelék	6 kr.	Nagy tészta	14 kr.
Főzelék hussal	15 kr.		

Melegételek a nap minden szakában kaphatók.

Mély tisztelettel kéri a pártfogást,

a „Munkáspárt” kávémérés
tulajdonosa.

Elsőrendű

marhahús

kiloja 48 és 56 krajcár

Schönfeld Sándor

mészárosnál,

István-ut I. Széna-tér sarok.

Kóser hús ugyanolyan árban.

Jeles festőművész növendék

eljár uri házakhoz, tanít olajfestészetet és rajzolást havi 20 koronáért. Különösen ajánlható hölgyeknek selyemre virágdiszítés festés, melyet könnyű módszerem folytán hat hónap alatt elsajátítanak.

Festményeim megtekinthetők **Árpád-és István-ut sarok, dohánytözsde kirakatában**, ugyanott tanítványok 1909 január elsejéig előjegyztetnek.

Kereskedelmit végzett Smiedt, premier írógépen író hölgy azonnal felvétetik. **Vöröskereszt gyógyszertárban. Váci-ut 25 szám.**

Alkalmi vásár!

Mindenkinek fontos tudni, hogy uraságoztól levetett és zálogházakból kiváltott ruhák a legolcsóbban **Préger Mór** új- és viseltruha üzletében szerezhető be, **Árpád-ut 30. sz. a.**, hol a legjobb és szép kiállítású új férfi öltönyök, lakatos munkás-ruhák a legnagyobb választékban kaphatók. Egy próba bevásárlás után mindenki meggyőződhetik, hogy olcsót, jót, tartósságot és szépet csak **Préger Mórnál** lehet venni.

Hatóságilag engedélyezett elsőrangú szabászati- és varró szakiskola

nyílt meg intgens hölgyek részére.

**UJPESTEN,
Kazinczy-utca 4. sz.
alatt.**

A francia- és angol szabászati módszeren kívüli oktatás tárgyát képezi: rajz-, esztétika-, női testalkattan, színösszhangzattan és tervezés. Legutolsó divat szerinti és a legkomplikáltabb szabási minták mérték után, jutányosan elkészítetnek.

Szabó- és varrónőknek külön mérsékelt áru tanfolyam.

Tanfolyam: naponta délelőtt 8-1-ig.

Beiratások: vásár- és ünnepnap kivételével délután 3-5-ig.

Tamássy Kálmánné
Szül. Szalay Sanyi
szaktanárnőnél.

4-4

Dr. GLÜCK SZANATORIUMA ÉS VIZGYÓGYINTÉZETE Budapest, Városligeti-fasor 11.

Fekvésnél és berendezésénél fogva ideg-
betegeknek, üdülést keresőknek stb. legjobban ajánlható. — Egész éven át nyitva. —
Vizgyógykezelés, massage, elektrotherapia. —
Frenkel-Goldscheider-féle tabeskezelés. —
Villanyos fényfürdők. — Szénsavas fürdők. —
Dietetikus gyógmódok (Weir-Mitchell-féle
hizlaló gyógmód, cukorbetegkezelés. —
Só-ványitókurák stb. —
Állandóorvosi felügyelet. — Kétféle ellátás.
— Mérsékelt árak. —
Telefon. — Prospektus.

Igazgató-főorvos:

Dr. GLÜCK GYULA.

Rosenthal Salamon

bazár, játékaru és különlegességek
üzlete.

UJPEST, ÁRPÁD-UT 17. SZ.

**Ne fussanak, csak siessenek
uraim és hölgyeim üzletembe!**

Ezer és ezer mindenféle meglepetést tartok
az önök részére.

Nemcsak remek ajándék tárgyak, hanem
igen sok házi szükségleti cikkek vannak
itt összehalmazva rakásra.

Kalapok, férfi divatekkek, bőrdíszes gyer-
mekjáték és szoba díszek, karácsonyfa
díszek, iskolatárgyak, kezttyűk, harisnyák,
nyakkendők, gallér és kiegészítők. Emlék-
könyvek, fénykép és levelező lap albumok.
Varrókészletekből remek választék női
férfi téli alsók, bőrhangszer kellekek.

**Ne fussanak, csak siessenek. Míg a készlet
:: tart s a választék nagy! ::**

Képkerekek szakszerűen készítetnek

Kemény Gusztáv-u. 6. sz. alatt.

Női kézimunkákra is, atlasz, selyem, bár-
sony és plüs kerekek gondos kidolgozással.
2-3

Hirdetéseket

**a karácsonyi számra ju-
tányos árban felvesz a
kiadóhivatal. Tavasz-u 1.**

Szépirodalmi kölcsönkönyvtár

a hazai és külföldi irodalom ja-
váltból válogatva. Előfizetése felté-
telekkel készséggel szolgál a
tulajdonos.

Braun Herman

könyvkereskedő, Árpád-ut 52. szám.

Nagy karácsonyi és ujévi vásár!!

Nagy választék posztó,
casán, flannel és
barchendekben. Jáger
árak fél és tiszta
gyapjában nagy rak-
tár. Kezttyűk, haris-
nyák és socknick.
Nagy raktár szőnye-
gekben nagy és méter-
áruban. Nyakkendők-
ben naponta érkező
... : : ujdonságok ... : :

Ujdonság! Ujdonság!

Kötött Gallérvédő. Palmeston Bokavédő.

Tisztelettel

Haraszti Kálmán

uri és női divatkereskedő

Ujpest, Árpád-ut 24.

Ne pazarolja el a pénzt,

hogy a fővárosban keressen fürdőket a
mihez nagy költségek árán jut hozzá,
amidőn itt helyben a

NEPTUN FÜRDŐ

a legjobb és legcélszerűbb berendezéssel,
remek fürdőszobákkal igen olcsón áll a
közönség rendelkezésére.

A kiszolgálás pontossága, a tisztaság
és kényelem bámulatba ejti a látogatót,
ha azon körülményt is latolja, hogy egy
személy fürdése csak 70 fillérbe kerül.

Az alanti értesítést figyelembe ajánljuk.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. fürdő-közönség
szives tudomására hozni, hogy az UJPESTI
NEPTUN KÖ- és KÁDF RDÓT, mint
fürdőmester átvettem. Eddigi működésem,
mely alatt mindig csak nagy fürdőkben
voltam alkalmazva, bizonyíték arra, hogy
a n. é. közönség igényeit ki tudom elégít-
teni. — Éppen azért ajánlom magamat
MASSZIROZÁSRA, TYUKSZEM- és KÖ-
RÖMVÁGÁSRA. — Benőtt körmök kivá-
gása különös gondoddal eszközöltemik.

Kérem a szives pártfogást.

Tisztelettel

JASCHÓ MILOS
fürdőmester.

NAGY ERNO

== CÍMFESTŐ ==

**UJPEST Árpád-ut,
Lőrinc-utca sarok. 9-10**

Felelős szerkesztő: **Negyedi-Szabó Béla.**
Telefon 72-25.

Tea, rum, kávé, cukor

Halak

SAJT

Felvágottak

Hol vásárol legolcsóbban?

Naponta frissen pörkölt családi kávé, kilója 2 kor. 80 fill. Mindennemű fűszer-áru, termelési forrásból beszerezve. Rum különlegességek. Dessert borok. Cukorka specialitások. Legfinomabb teasütemény. Halak és halconservék. Mindennemű hüvelyes vetemény. Olasz máróni.

Legszebb, legjobb árut mérek
Ó nagysága! Vevőt kérek
Ráadásul adom végre
Irigyeknek — a mértékre —
Nekem mi jut — minden hasznot
Czégem a fő — s ez hajt hasznot.

Árumnak nincs sehol párja
Reggeltől ha estig járja
Minden házat, minden boltot
Itt kap szépet jót és olcsót,
Ne felejtse ezt a jó szót.

Gyümölcs

Csemege szálló

LŐRINCZ ÁRMIN, fűszer- és csemege üzlete Ujpest, Takács-ház.

Nagy maradék-vásár.

Röfös-áruk szenzációja.

Ehez nem kell reklám, itt az áru s az áruk beszélnek!

SCHWARCZ és DEUTSCH férfi- és női divataruháza
 Ujpest, Árpád-út (Takács-féle házban).

Rövid idő alatt kitűnő hirt nyert, mert minden látogató meggyőződést szerez, hogy **most érkezett** **ujdonságai** megérdemlik a megtekintést: Delaim, flannell, angol szövetek, tennisz, schiffonok, baurett ág-terítőkből **nagy választék.**

Ágy- és asztalterítők, női divat különlegességek.

Férfi divatcikkek: ing, gallér, nyakkendő, harisnyák, igen szép és olcsó gyermek-ruhák.

120 cm. széles angol szövetből egy aljra való 3 kor. 80 fill.

Nagy maradék-vásár.

Egy blouzra való 72 fillér.

Férfi- és női szabókellékekből külön raktár!

Látogatást kér tisztelettel

SCHWARCZ és DEUTSCH

férfi- és női divatkereskedők.

Varrónőknek megfelelő engedmény!

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Árpád-ut 97. sz. alatt** eddig **Hungária** néven fennálló kávéházat átvettük s azt tetemesen megnagyobbítva

„Balaton“-kávéház czim alatt ujjaalakítottuk,

ugy, hogy a legmodernebb igényeket is kielégíti. Amidőn minden törekvésünket oda kívánjuk irányítani, hogy a legpontosabb kiszolgálással a nagy közönség minden rétege kellemes otthont és szórakozási helyet találjon nálunk, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy kitűnő kávéházi italaink s az összes fővárosi lapok rendszeresítésével nem csak az előkelőségek, hanem iparos és munkás polgártársaink és családjuk részére igen vonzó találkozási helyet rendeztünk be.

A Balaton-kávéház **ünnepélyes megnyitása** f. hó 10-én, szombaton este kitűnő zenekar közreműködése mellett lesz, melyre a mulatni és szórakozni vágyó közönséget tisztelettel meghívjuk.

A n. é. közönség tömeges látogatását kéri

Bleyer és Reisz.

HIRDETÉSEK felvétetnek a kiadóhivatalban.

„Szabadság“-nyomda

Ujpest, Tavasz-utca 1 szám.

Telefon 72-24 (Saját-ház.)

Elvállal mindennemű nyomtatványok
izléses elkészítését a nyomda-technika
legmagasabb követelménye szerint.
Kereskedelmi nyomtatványok,
Reklamok,
Meghívók,
Tabellaris kimutatások,
Röpvék és körlevelek,
Plakátok, ügyvédi és irodai blanketták.
Szabványszerű kiállításban a **legolcsóbb**
árak mellett vállaltatnak el.

Teljesen új és modern betű és körzet
mintáink minden versenyt kizárnak.
Reklamjaink ötletszerű és rendkívüli
módozatai bármily újdonságok beveze-
tésére és ösmertetésére legalkalmasabbak.

Saját könyvkötészet.

A legnagyobb bizalommal kérjük b.
megrendeléseit.

Szabászati iskolában

több intelligens hölgyet felveszek, kiket rajzban, szabászatban és varrásban 10 forint havi díjért kitanítok.

Minden hölgynek jogában áll a legelegánsabb ruhákat nálam elkészíttetni.

Becsés ajánlatokat Kelecsényi Béláné Templom-u. 2 szám alá kérek.

A Belvárosi női kézimunka elkészítési vállalat újpesti műhelytelepe
finom fehérnemű varráshoz

100 varrónőt és
100 tanulóleányt

felvesz. Jelentkezni lehet Lőrinc-u. 85. szám alatt.

ELITE NŐI DIVAT TEREM!

A fővárosban kitűnő hirt szerzett női divat szalonomat :

UJPEST, Károlyi-utca 36 sz. alá

helyeztem át, hol a legmagasabb igényeket is kielégítő toillettek készítését a legsolidabb árak mellett vállalom el. Egy próba derék beküldése teljesen elég, hogy felelősség mellett a leg-sikkesebb toillettet előállítsam.

Tisztelettel Miskolczy Amália.

LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB GYERMEKRUHÁK!

RECHER EMMY
ÜZLETÉBEN
KAPHATÓK UJ-PEST

ALKALMI RUHÁK
24 óra ALATT KÉSZÜLNEK. ÁRPÁD-ÚT 47 sz.

FRANCIA BABÁK nagy választékban
valamint baba ruhák is!

ELSŐ UJPESTI „BABAKLINIKA”

SZÉN

fütes és ipari célokra, ugymint a poroszköszén-, coks-, kovcsszén-, tűzifa- s faszén (útóbbi csomagban is) kicsinyben és vagon rakom nyban rendelhető:

Widerker Testvéreknél
Ujpest, Nyár-utca 17 szám.

HALLÓ! HALLÓ! KI BESZÉL?
TÖBB MUNKÁS!
MIT AKARNAK?

Csak azt akarjuk mindenkinek tudtára adni, hogy jó hideg italok és jó magyar ételek kaphatók, amellet naponta kitűnő női tambura zenekar közreműködik.

Grübler Mór
vendéglőjében
Árpád-ut és Attila-utca sarok.

HALLÓ! HALLÓ! OKVETLEN OTT LEGYETEK

Legujabb Ujpesten.

Nem szükséges Önnek ezentúl Budapestre fáradni, ha lakását szépen és olcsón akarja berendezni! Ha tehát bútort akar venni ne mulassa el

Müller Nandor asztalosmester

Árpád-ut és Kemény Gusztáv-utca sarkán lévő saját készítményű bútorait megtekinteni, hol is mindenki, szegény v. gazdag — saját ízlésének megfelelő bútort vásárolhat. **Allandó bútorkiállítás** vas, réz és kárpitos bútorokban.

ÉRTESITES.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Rákospalotán, a Fő-ut 58. számú ház t (a gyógyszer-tár mellett) átalakítottam és ott

nagy gőzmosó-, vegytisztító- és műfestészeti-telepet rendeztem be.
Főüzlet és iroda: Fő-ut 58. szám. Gyűjtőhelyek Ujpesten: Árpád-ut 17. szám, ajtó 6. szám. István-ut 10., a község-házzal szemben. Árpád-ut 105. szám (Boko-féle ház).

Több fővárosban az e szakmába vágó gyárakat és legelőkelőbb üzleteket tanulmányoztam és nyert tapasztalataim azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy bármely főváros hasonló üzemével a versenyt felvehetem.
A n. é. közönség meg lesz kímélve a fávadságtól, hogy rendelvényeit Budapestre szállítsa.
Igyekeztem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönséget a legjutányosabba árak mellett, a legpontosabban kiszolgáljam.
Kívánatra a legkissebb rendelést is a háztól elvitetem és visszazállítatom.
Ugyanott összes női és férfi ruha vegytisztítások gyors száraz mód szerint, javítások, kelme, csipke, keztyű és szallag-festészetet, guvré és plissét elvállalnak.

A n. é. közönség szíves pátfogását tisztelettel kéri **Steiner Gyula.**

Széchenyi kávéház,

Tulajdonos:

UJPEST, Váci-ut 1. sz.

HIRSCHLER SÁNDOR.

Jó italok. Pontos kiszolgálás. Hideg buffet.

Telefon 75—39. ŐSZI IDÉNY! Telefon 75—39.

közeledtével felhivom a n. é. közönség figyelmét azon tényre, hogy 15 évi önálló működésem alatt folyton azon törekedtem, hogy nagyrebecsült vevőimnek legmagasabb igényeinek és megfelelő mérték utáni uri-, női- és gyermekcipőkkel szolgálhassak.

Raktáron tartok szakavatott vezetésem alatt készült kitűnő minőségű, izléses kivitelű uri- női- és gyermekcipőket, valamint különféle házi- és bálcipőket.

A hirneves „KOBRAK” gyári-cipők egyedüli elárusítója.

BRICHTA KÁROLY, cipész-mester Ujpest, Árpád-út 16. sz.

Lichtenstein Lipót és T^{sa}

cég alatt a mai napon István-utca 7. szám alatt
rőfös-, rövid-, férfi- és nődivatáru üzlet nyílik meg,

mely kitűnő áruival, újdonságaival és divatkülönlegességeivel a közönség legkényesebb izlését is kielégíteni képes. Gazdag és szegény, egyszerű és előkelő, mindent felhalmozva talál üzletünkben.

Ujévi és karácsonyi cikkek a legszojidabb árakban számítva.

Szives pártfogást kér

Lichtenstein Lipót és Társa.

**Kisvasuti különlegességek
gyára.**

Laufer József, mérnök

Gyár: Budapest, VI., Váci-ut 135.

Iroda: Ujpest, Árpád-ut 14. sz.

CHEQUE-SZÁMLA

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Ujpesti fiókjánál:

Posta Cheque-számla 19.187.

Sürgöncím:

LAUFER FŐMÉRŐK, UJPEST.

TELEFON: 75—40.

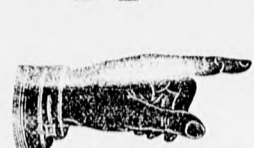
(Interurban)

Tervez és gyárt 16 ÉVI tapasztalat alapján:
sodrony kötélpályát, siklót, függőpályát, felvonót,
amerikai szállító művet és kisvasuti berendezéseket.

LUDWIG H. ENDRE

uri- es női divatáru ujdonságok áruháza

Ujpest, Árpád-ut 21. szám

karácsonyi- és

ujévi vásárja

már folyamatban van és tart **december 31-ig.**

Ez alkalommal a cég szellemmel láthatóan győzötteti meg a **hozzaértő** hölgy és uri közönséget áruja abszolút **olcsóságáról**, amennyiben áruraktárát

páratlanul olcsó árban

bocsátja a n. é. közönség rendelkezésére. Különösen figyelembe veendő azon körülmény, hogy az áru **nem selejtes**, hanem **feltétlenül megbízható jó friss anyag**, **Eladásra kerül előnyös szabott árban!** igen nagy mennyiségű

ruha kelme	30 krtól	Stoor függöny	200 krtól
Delaine	23 „	Szőnyegek	28 „
Mosó	15 „	Gyermek tricót	28 „
Velezek	19 „	Esőernyők	125 „
Fél posztó	68 „	Hymalája kendők	250 „
Bundameleg alsóingek	70 „	Férfi kalapok	100 „
Harisnyák	15 „	„ nyakkendők	20 „
Keztyűk	25 „	Suhogó tafotta selyem minden színben	88 „
Bokavédők	45 „	Szörme gallérok	100 „
Meleg kendők	50 „	Zsebkendők	6 „
Nagy „	150 „	Divat selyem gummi övek	75 „
Berliner Echarpok	80 „	Nehéz selyem Escharpok	150 „
1 vég 30 rőtös creas	425 „	Oriental „	75 „
Mosó blous bársonyok	78 „	Női vászon ingek	85 „
Függönyök	20 „	Berliner gyermek ruhák	85 „

és számos itt fel nem sorolható cikkek, melyek az eredeti áráktól kimutathatóan 40-45 százalékkal olcsóbbak.

== Maradékok minden elfogadható árban. ==

Végül hangsulyozza a cég rendkívül szolid és pontos kiszolgálását, ami a cég fő elve.

TELEFON: 75-39.

Rendelések azonnal eszközöltetnek.

E hirdető rovatban minden szó egy szeri beiktatása közönséges nonpareille betűkből 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér. A legkisebb hirdetés díja 10 szóig 40 fillér.

ÁPRÓ HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkesztet.

Levélbeli tudakozásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válaszra szükséges levélbélyegeket mellékelik. Tudakozásoknál a hirdetés száma a kiadóhivatalla mindenkor közlendő. Kiadóhivatal: Ujpest, Tavasz-utca 1. szám. Telefon: 72—25.

LAPUNK ELÁRUSÍTÓI:

Marton J. Kálmán, nagytözsde. István-út 10.

Hecht Emma, István- és Árpád-út sarok.

Özv. Feldmann Fülöpné. Árpád-út 60.

Benkovics Imréné, István-tér 9.

Szabó Kálmán, Tavasz-u. 26.

Klein Jakab, Apponyi Albert-utca 18—20.

Böhm Zsigmond, István-ut 1.

Özv. Fekete Mihályné. Árpád-út 46.

Donath Józsefné, Árpád-út 25.

Müller Amália, Árpád-ut 13.

Özv. Deucht Samuné, Árpád-út 10.

Wertheimer N., Váci-út 1.

Özv. Mihalik Antalné, B.K.V.T. újpesti állomása

Löwyinger Tivadarné, István-tér 8. sz.

Özv. Schleisz Józsefné, István-ut 25.

Korpás Lajos, Mária-utca 26.

Hirschbein Fanny, Nyár-u. 1.

Lágyi Antal, Diófa-u 1.

Egy Körber-féle vadász-kocsi eladó Biedermann Dezsónél Ujpest, Viola-u. 4 szám.

Egy gyakorolt mérlegképes könyvelő elvállal egy óránkénti mint fél-napi könyvelést úgy magyar, mint német nyelvben jutányos ár mellett. megkeresések kéretnek Róth Lászlónál Uj-utca 2 szám alatt.

Intelligens

iatal ember házi tanító-ak ajánlkozik szives megkereséseket F. A. Mező-utca 2 szám.

Egy

Körber-féle vadász-kocsi eladó Biedermann Dezsónél Ujpest, Viola-utca 4 szám.

Raktáron maradt szép- és új játék cikkek

karácsonyi és ujévi

ajándéktárgyaknak 10 fillértől feljebb raktár felosztás miatt kicsinyben és nagyban eladatnak.

Ujpest, Tavasz-utca 1. szám alatt.

DROGERIA

Dr. Győrbiró Szilárd Ujpest, Árpád-ut 60. sz.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlja dúsan felszerelt új Drogeria üzletét. Bel- és külföldi illatszerek eredeti csomagolásban 2—6 K-ig, valamint grammonként kimérve is árusítatnak 8—10—12 fillérért.

Háztartási, betegápolási cikkek, valamint különböző kötszerek, stb. igen jutányos áron kaphatók. Fényképészeti vegyszerek és elkészített oldatok állandó árusítása. Pipere és fogápolási cikkek, szappanok, az összes eredeti szépitő szerek u. m. brémeek, hajfestő szerek, rizsporok, kézfínomító szerek, köröm ápolási cikkek igen jutányos áron vásárolhatók. Eredeti angol rum, francia és magyar cognac állandós eladása. Férfi és női gummi különlegességek olcsó beszerzési forrása.

Vidéki megrendelések pontosan és azonnal teljesítetnek.

SZABOTT ÁRAK!

SZABOTT ÁRAK!

32—52

Felhívás.

A magy. kir. szabadal. osztálysorsjáték

II-dik osztálya

1908 december hó 15-én, 16-án és 17-én veszi kezdetét.

Nyujtsa kezét a szerencsének és siessen

Schwartz Izidor

főárusítóhoz

UJPEST, ÁRPÁD-UT 11. SZÁM ALÁ.

„Szabadság” könyvnyomda Ujpest, Tavasz-utca 1.